

መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው። Copy Right © 2005

ያለ አሳታሚው ፈቃድ አባዝቶ ማሳተምም ሆነ የተወሰነ ክፍልን በተለያዩ መንገዶች ማራባት በጥብቅ የተከለከለ ነው። በማንኛውም ዓይነት መልኩ መረጃዎችን ለመውሰድ ከተፈለገ በትክክል ሥርዓቱን ጠብቆ ሊጠቀስና በግርጌ ማስታወሻዎች ሊመላከት ይገባዋል።

ምስጋና

ይህችን መጽሐፍ በምናዘጋጅበት ወቅት እስተያየት

በመስጠትና በማበረታታት ያገዛችሁንን ሁሉ

ለማመስገን እንወዳለን።

የመጽሐፍ ማውጫ

78

መግቢያ

መቅደም

1

ምዕራፍ አንድ፡ ከልዩ ተፈሪነት ወደ ገዢ ነገሥትነት

4

ምዕራፍ ሁለት፡ ማርክስ ገርቢ ማነው? 6

6

ምዕራፍ ሦስት፡ በእርግጥ ራስ ተፈሪ ይመለከቱ? 12

12

ምዕራፍ አራት፡ የእምነቱ ሒደትና ዕድገት 16

16

ምዕራፍ አምስት፡ ከእምነቱ ጋር የተያያዙ ሌሎች ነገሮች 21

21

ምዕራፍ ስድስት፡ የሚጋጩ አስተሳሰቦች 27

27

ምዕራፍ ሰባት፡ ከእኔ በቀር ሌሎች አማልክት አይሁኑልህ 33

33

ምዕራፍ ስምንት፡ ማጠቃለያ 35

35

መግቢያ

ጆሮ ለባለቤቱ ባዳ ነው እንዲሉ ለእኛ ለኢትዮጵያውያን የግልፅ ሰውር የሆነ ነገር ግን በልዩ ፍጥነት በአገራችን ውስጥ በማደግ ላይ ያለ ነገር አለ።

አብዛኛዎቻችን ምንም ዓይነት ግንዛቤ፣ መረዳትና እውቀት (Information) ከሌለን ነገሮች አንዱ ነው ልንል እንችላለን። ይህ የሚያሳየን ብዙ ነገሮችን በስም ወይም በግምት እያወቅን ነገር ግን ስለ ነገሮቹ ምንም ዓይነት ተጨባጭ እውቀት አንደሌለን ነው። ነገሩ ለእኔ፣ ለቤተሰቤ፣ ለአካባቢዬ፣ ለኅብረተሰቤ፣ ለአገሬ፣ ወዘተ ጉጂ ነው? ወይስ ጠቃሚ? ተፅዕኖስ አለው? ወይስ የለውም? ካለውስ ምን ዓይነት ተፅዕኖ ነው? በማለት ግንዛቤ ውስጥ አስገብተን የማንጠይቃቸው ብዙ ነገሮች እንዳሉ ምን ግልጽ ነው። በተጨማሪም ስለ አሰማወቃችን ግድ የለንም ማለት ነው።

ከዚህም የተነሳ አንዳንዴ ነገሩ ካለፈ በኋላ ጉዳቱን ወይም ጥቅሙን አይተን እንዲህ ነበረ እንዴ? ብለን ጥቅም የነበረው ከሆነ አይ! አ መለጠኝ በማለት ስንቆጭ ጉዳት ያመጣ ነገር ከሆነ ደግሞ ከነ ጠባላችን አይ! አለፈ አሁን ምን ማድረግ ይቻላል? እያልን በተለያዩ መልኩ ስሜታችንን እንገልጻለን።

በብዙ አገሮች እንዲህ ዓይነት ዘገምተኛ (passive) አስተሳሰብ ከቀረ ብዙ ዘመናት ስላስቆጠረ በብዙ መልኩ ታሪካቸውን ለበጎ ለውጠዋል። እኛስ ለነገሮች ነቃ ብለን ቀልጠፍ ያለ (Active) እርምጃ ለራሳችን፣ ለቤተሰባችን፣ ለኅብረተሰባችንና ለአገራችን ልንወስድ ዝግጁ ነን? ወይንስ በቸልተኝነትና በግድየለሽነት፣ ለትውልዳችን የምናስተላልፈው ነገር ሳይገደን ራሳችንን ከጎላፊነት እናርቃለን! ይህንን በማድረግ ትክክል ነን ማለት እንችላለን ወይ? በዚህ ዓይነት አስተሳሰብ እስከ መቼ እንቀጥላለን?

በዚች መጽሐፍ ውስጥ የግልጽ ሰውር ከሆኑት ነገሮች

መቅድም

ይህንን ርዕስ አስመልክቶ በአጥቢያዎቻችን ከዚህ ቀደም ትምህርት የተሰጠ ሲሆን በየካቲት ወር 1996 ዓ.ም. ብቻ 3000 ሺህ የኢ.ወ.ቤ.መ አ ባላት የሆኑ ወጣቶች በተሰበሰቡበት ትምህርት ተሰጥቶአል። በደቡብ ክልልም በዚያው በየካቲት ወር 1996 ዓ.ም. 2000 የኢ.ወ.ቤ.መ ምዕመናን በተገኙበት ትምህርት ተሰጥቶአል።

ርዕሱ የያዘው መልዕክትና እውቀት ለሁሉም ሕዝብ መዳረስ እንዳለበት ስለተረዳን በጽሑፍ አቅርበነዋል።

ኢ.ወ.ቤ.መ የወጣቶች ክፍል

በአንድ ወቅት (ከአንድ ዓመት በፊት) ስለ አገራችን የተለያዩ ርዕ ሶችን ይዘን በምንፀልይበት ጊዜ በተከታታይ ስለ ኮረብታ መስገጃ እንድንፀልይ እግዚአብሔር በመንፈሳችን ያሳስበን ነበር። እንደሚታወቀው በአገራችን ይህን መሰል ነገሮች በብዛት ይገኛሉ። እኛም ለነገሩ ትኩረት በመስጠት በተለያዩ የአገራችን ጎሳዎች የሚመለከቱ የኮረብታ መስገጃ ዎችንና የሚታረደውን የእንስሳ ዓይነት በማሰብ እንማልድ ነበር። ከጊዜ ወደ ጊዜ ነገሩ በውስጣችን የበለጠ እየከበደና እያሳሰበን ስለመጣ በፀሎትም ሆነ በም በአምላክ ፊት በትጋት እንቀርብ ነበር።

አንድ ማለፊያ የፀሎት ጊዜያችን ግን ይህ የኮረብታ መስገጃ የተ ባለው ልዩ የኮረብታ መስገጃ እንደሆነ ተረዳን። በዚህ ጊዜ ከታወቀውና ከተሰመደው ውጭ ምን ልዩ የኮረብታ መስገጃ ሊኖር ይችላል የሚል ጥያቄ ነበረን? በመቀጠል ግን ይህ ልዩ የኮረብታ መስገጃ የናባጥ ልጅ እ .ያርብዓም ያሠራው የኮረብታ መስገጃ ዓይነት መሆኑን በመንፈሳችን ተ ረዳን።

መካከል እንዱን አስፍረናል። ከብዙ ሰዎች ጋር ቃለ ምልልስ አድርገን እንደተረዳነው አዎ ሰምቻለሁ እውቃለሁ ያሉን ነበር። ነገር ግን በአ ጠቃላይ በስም ከማወቅ በስተቀር በርዕሱ ላይ ምንም ዓይነት የጠለቀ እውቀት እንዳልነበራቸው ተገንዝበናል።

እርስዎስ? የራስ ተፈሪ ኃ/ሥላሴን /ጃንሆይን/ ስም መሠረት በማድረግ ራስ ተፈሪያን በመባል የሚጠሩ የራስ ተፈሪ እምነት ተከታዮች እንዳሉ ያውቃሉ? መልስዎ አዎን ሊሆን ይችላል።

ራስ ተፈሪያን ሙሉ በሙሉ የአምላክነትን ስፍራ ለኃ/ሥላሴ በመስጠት እንደሚያመልካቸውስ? የይሁዳ አንበሳ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በራዕይ መጽሐፍ የተዳፈው ደሙን ያፈሰሰው የእኛ ኢየሱስ ራስ ተፈሪ ናቸው እንደሚሉስ? ለምን ራስ ተፈሪን እንደመረጡስ? የእምነታቸው መነሻ ምክንያታትስ? የክርስቲያን ደሴት የሆነችው ኢትዮጵያ የሌላ እምነት ተቀባይና አስተናጋጅ መሆንዋ በራሱ ችግር አለው? ወይስ ጥቅም? ከሆነስ ምን ዓይነት? ሌላም ሌላም... ለመረዳትና በራስዎ ለመወሰን እባክዎን መጽሐፉን ያንበቡአት። መጽሐፉ አጠር ባለ መልኩ አ ጠቃላይ መረጃ ትሰጥዎታለች።

ይዙቱ ክታሪካዊ እውነታዎች በመነሳት የእምነቱን ጅማሬ! ሒደትና የዕድገት ታሪክ ይዘረዝራል። ወደ ማወቅ በመምጣትዎም ርዕ ሱን አስመልክቶ ጥያቄዎች ቢኖርዎት መልስ ያገኛሉ። ለጠለቀ እውቀት ሌሎች መጻሕፍት እንዲያነቡም ይገፋፋዎታል።

መልካም ንባብና መረዳት ይሁንልዎ!!!

ማሳሰቢያ አብዛኛዎቹ በመጽሐፍዋ በትምህርተ ጥቅስ ምልክት ውስጥ የተጠቀሱት አባባሎች ከታዋቂው Professor A Berry Chevanos በዌስት ኢንዲያን ዩኒቨርሲቲ የሶስዮሉዲና ሶሻል ወርክ ዲፓርትመንት ሊገኛል ሌክቸረርና በዚሁ ርዕስ ላይ ብዙ ጽሑፎች ከጻፉት «Rastafarian roots and Ideology» ክተባለው መጽሐፍ ስለሆነ ለበለጠ መረጃ መጽሐፉን ማመሳከር ይቻላል።

ጠቅላላ ባለ መልኩ ኢየሩታም የሠራው የኮረብታ መስገጃ ትዝብሉን ደንገጥ ብንልም ነገሩን በሚገባ ለመረዳት መጽሐፍ ቅዱስ እያነበብን ማሰብና ማጤን ጀመርን።

መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚነግረን የናባጥ ልጅ አየርብዓም ኤፍሬማዊ ሲሆን ከፍተኛ ችሎታ ያለው ሰው ስለ ነበር ንጉሥ ሰለሞን በቅጥር ጥገና በዮሴፍ ነገድ ባለው ጉልበት ሥራ ውስጥ ኃላፊ አድርጎት ነበር። ነገር ግን ኢየሩታም በንጉሡ እንዳመፀና የሌሎች ነቢይ አኪያም ኢየሩታምን በኢየሩሳሌም መንገድ አግኝቶት የለበሰውን መገናኛሪያ አሥራ ሁለት ቦታ ቆራርጦ አሥሩን ቁርጥራጭ በመስጠት የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር አሥሩን ነገድ ለእሱ እንደሰጠው ነገረው። ንጉሡ ሰለሞን ኢየሩታምን ለመግደል በመፈለጉ ኢየሩታም ወደ ግብፅ ሸሸ። /ታሪኩን 1ኛ ነገሥት 11:26-40 ይመልከቱ።/

በጊላም ኢየሩታም ንጉሥ ሰለሞን እንደሞተ በሰማ ጊዜ ወደ አገሩ ተመለሰ። በንጉሥ ሰለሞን ፈንታ የነገሠው የንጉሡ ልጅ ሮብዓም ሕዝቡን ባለመስማት የበለጠ በሕዝቡ ላይ አገዛዙን ስላከበደ እግዚአብሔር የተናገረው ይፈፀም ዘንድ አሥሩ ነገዶች ሮብዓምን ትተው በእርሱ ፋንታ ኢየሩታምን አነገሡት።

እግዚአብሔርም በነቢዩ አፍ ለኢየሩታም «አንተም እወስድህለሁ ነፍሱህም በወደደችው ሁሉ ላይ ትነግሣለህ በእስራኤል ላይ ንጉሥ ትሆናለህ... ያዘዝሁህን ሁሉ ብትሰማ ትእዛዜን ብትጠብቅ ከአንተ ጋር እሆናለሁ እስራኤልንም ለአንተ እሰጥሃለሁ» አለው። ነገር ግን ኢየሩታም በንግሥናው ጊዜ ይህ ሕዝብ ወደ እግዚአብሔር ቤት መስዋእት ሊያቀርብ ወደ ኢየሩሳሌም ሲወጣ ልቡ ወደ ይሁዳ ንጉሥ ይመለሳል በሚል ፍርሀት ለንግሥናው ጥበቃ ሲል ታላቅ ክፋትን አደረገ።

እርሱም ሁለት የወርቅ ጥጆች አሠርቶ አንዱን በቤቱ ሁለተኛ

ውን በዳን አስቀምጦ ለሕዝቡ እንዳለበ በማስመለስ

1ኛ. ወደ ኢየሩሳሌም ትወጡ ዘንድ ይከብድባችኋል፤

2ኛ. ከግብፅ ያወጣህ እምላክህ ይህ ነው፤

/ሙሉ በሙሉ ከግብፅ ያወጣችውን እውነተኛ የሆነውን የአብርሃም የይስህቅና የያዕቆብን እምላክ በመተካት በድፍረት ተናገራቸው።/

3ኛ. በይሁዳ ለእስራኤል እምላክ እንደሚደረግ ተመሳሳይ መስዋእት ለጥጆች አቀረበ

4ኛ. ለዚህ የኮረብታ መስገጃ ራሱ የመረጣቸውን ካህናት አደረገላቸው።

ይህ አዲስ እምነት ሕዝቡን ሁሉ ከማሳቱም በላይ ከእርሱ በጊላ የነገሡ 35 ነገሥታት ለዚሁ የኮረብታ መስገጃ በቁጥታና በተዘዋዋሪ መንገድ ሰገዱ።

በአንድ ሰው የተጀመረው ይህ የኮረብታ መስገጃ ቀስ በቀስ በአገሪቷ ላይ በመጽናቱ ሕዝቡ የመጀመሪያውንና ትክክለኛ የነበረውን ሃይማኖት ትተው ሌላ እንዲከተሉ ሆነዋል።

ይህም በእግዚአብሔር ፊት ፀያፍ ከመሆኑም በላይ ሕዝቡን ለሞት፤ ለባርነት፤ ለእርግማንና ለፍልሰት የዳረገ ሆነ።

ይህ ዓይነት ፀያፍ ሥራ እግዚአብሔር ለእስራኤላውያን ከሰጠው የእምነት መመሪያ በቀዳሚነት የመጀመሪያውን ቁጥር የያዘውን «ከእኔ በቀር ሌላ አማልክት አይሁንልህ» የሚለውን ሕግ መጣስ ነው።

/ይህንንም ሕግ በመጣስ ተከትሎ የመጣውን ታላቅ ቀውስ ከመጽሐፍ ቅዱስ መረዳት ይቻላል። ምዕራፍ 7 ይመልከቱ/

የአጥቢያዎች የፀሎት ቡድን

ጠቅላላ ባለ መልኩ ኢየሱስም የሠራው የኮረብታ መስገጃ ትዝብሉን ደንገጥ ብንልም ነገሩን በሚገባ ለመረዳት መጽሐፍ ቅዱስ እያነበብን ማሰብና ማጤን ጀመርን።

መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚነግረን የናባጥ ልጅ አዮርብዓም ኤፍሬማዊ ሲሆን ከፍተኛ ችሎታ ያለው ሰው ስለ ነበር ንጉሥ ሰለሞን በቅጥር ጥገና በዮሴፍ ነገድ ባለው ጉልበት ሥራ ውስጥ ኃላፊ አድርጎት ነበር። ነገር ግን ኢየሱስም በንጉሡ እንዳመፀና የሴሎው ነቢይ አኪያም ኢየሱስምን በኢየሩሳሌም መንገድ አግኝቶት የለበሰውን መጎናጸፊያ አሥራ ሁለት ቦታ ቆራርጦ አሥሩን ቁርጥራጭ በመስጠት የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር አሥሩን ነገድ ለአሱ እንደሰጠው ነገረው። ንጉሡ ሰለሞን ኢየሱስምን ለመግደል በመፈለጉ ኢየሱስም ወደ ግብፅ ሸሸ። /ታሪኩን 1ኛ ነገሥት 11:26-40 ይመልከቱ።/

በጌላም ኢየሱስም ንጉሥ ሰለሞን እንደሞተ በሰማ ጊዜ ወደ አገሩ ተመለሰ። በንጉሥ ሰለሞን ፈንታ የነገሠው የንጉሡ ልጅ ሮብዓም ሕዝቡን ባለመስማት የበለጠ በሕዝቡ ላይ አግዛዙን ስላከበደ እግዚአብሔር የተናገረው ይፈፀም ዘንድ አሥሩ ነገዶች ሮብዓምን ትተው በእርሱ ፋንታ ኢየሱስምን አነገሡት።

እግዚአብሔርም በነቢዩ አፍ ለኢየሱስም «አንተንም እወስድሀለሁ ነፍሱም በወደደችው ሁሉ ላይ ትነግሣለህ በእስራኤል ላይ ንጉሥ ትሆናለህ... ያዘዝሁህን ሁሉ ብትሰማ ትእዛዜን ብትጠብቅ ከአንተ ጋር እሆናለሁ እስራኤልንም ለአንተ እሰጥሃለሁ» አለው። ነገር ግን ኢየሱስም በንግሥናው ጊዜ ይህ ሕዝብ ወደ እግዚአብሔር ቤት መስዋእት ሊያቀርብ ወደ ኢየሩሳሌም ሲወጣ ልቡ ወደ ይሁዳ ንጉሥ ይመለሳል በሚል ፍርህት ለንግሥናው ጥበቃ ሲል ታላቅ ክፋትን አደረገ።

እርሱም ሁለት የወርቅ ጥጆች አሠርቶ አንዱን በቤቴል ሁለተኛ

ውን በዳን እስቀምጦ ለሕዝቡ እንዳሰበ በማስመሰል

1ኛ. ወደ ኢየሩሳሌም ትወጡ ዘንድ ይከብድባችኋል፤

2ኛ. ከግብፅ ያወጣህ እምላክህ ይህ ነው፤

/መሉ በመሉ ከግብፅ ያወጣቸውን እውነተኛ የሆነውን የአብርሃም የይስህቅና የያዕቆብን እምላክ በመተካት በድፍረት ተናገራቸው።/

3ኛ. በይሁዳ ለእስራኤል እምላክ እንደሚደረግ ተመሳሳይ መስዋእት ለጥጆች አቀረበ

4ኛ. ለዚህ የኮረብታ መስገጃ ራሱ የመረጣቸውን ካህናት አደረገላቸው።

ይህ አዲስ እምነት ሕዝቡን ሁሉ ከማሳቀም በላይ ከእርሱ በጌላ የነገሡ 35 ነገሥታት ለዚሁ የኮረብታ መስገጃ በቀጥታና በተዘዋዋሪ መንገድ ሰገዱ።

በአንድ ሰው የተጀመረው ይህ የኮረብታ መስገጃ ቀስ በቀስ በአገሪቷ ላይ በመጽናቱ ሕዝቡ የመጀመሪያውንና ትክክለኛ የነበረውን ሃይማኖት ትተው ሌላ እንዲከተሉ ሆነዋል።

ይህም በእግዚአብሔር ፊት ፀያፍ ከመሆኑም በላይ ሕዝቡን ለሞት፤ ለባርነት፤ ለእርግማንና ለፍልሰት የዳረገ ሆነ።

ይህ ዓይነት ፀያፍ ሥራ እግዚአብሔር ለእስራኤላውያን ከሰጠው የእምነት መመሪያ በቀዳሚነት የመጀመሪያውን ቁጥር የያዘውን «ከእኔ በቀር ሌላ አማልክት አይሁንልህ» የሚለውን ሕግ መጣስ ነው።

/ይህንንም ሕግ በመጣስ ተከትሎ የመጣውን ታላቅ ቀውስ ከመጽሐፍ ቅዱስ መረዳት ይቻላል። ምዕራፍ 7 ይመልከቱ/

የአጥቢያዎች የፀሎት ቡድን

ምዕራፍ አንድ

ከልጅ ተፈሪነት ወደ ንጉሠ ነገሥትነት

ሐምሌ 16 1884 ዓ.ም. ተፈሪ ከራስ መኮንንና ከባለቤታቸው ከወ/ሮ የሺመቤት በኤጀርሳ ጎሮ /ሐረር/ ተወለዱ። ልጅ ተፈሪ በዘመኑ በነበረው የመሳፍንት ሥርዓተ ትምህርት በቤት ውስጥ ተማሩ። በቤት ውስጥ ከተማሩት እማርኛና ግእዝ በተጨማሪ የፈረንሳይኛ ቋንቋም ተምረዋል።

በዘመኑ በነበረው ወግ መሠረት በ13 ዓመታቸው የደጃዝማችነት ማዕረግ አግኝተው የጋራ ሙሉታ አውራጃ ገዥ ሆኑ። ከአባታቸው ሞት በኋላም አጼ ምንጊክ የአባታቸው ግዛት የነበረችውን ሐረርን ባይሰሠጡባቸውም በሰላሌና በባሶ ላይ ሹመት ሰጥተዋቸዋል። ቆይቶም የሲዳሞ ጠቅላይ ግዛት አስተዳደር ተሰጥቷቸዋል። አጼ ምንጊክ ከሞቱ በኋላ ባለቤታቸው እቴጌ ጣይቱ ስፍራውን ያዙ። በዚህም የእቴጌ ጣይቱ ዘመን እንዳንድ መኳንንቶች በእቴጌ ጣይቱ ላይ ሴራ ሲያሰሩ ደጃዝማች ተፈሪ ባለመሳተፋቸውና ይህም ደግሞ በእቴጌይቱ በመታወቁ ምክንያት የጓጉትን የሐረርን ጠቅላይ ግዛት ሹመት አስገኝተዋል።

የአጼ ምንጊክ የልጅ ልጅ የሆኑት ልጅ ኢያሱ የሥልጣኑን ስፍራ ሲይዙ ልጅ ኢያሱ ከደጃዝማች ተፈሪ ጋር በነበራቸው አለመስማማት ምክንያት ደጃዝማች ተፈሪን ከሹመታቸው ሻሩዋቸው። (ባለቤታቸው እቴጌ መነን የልጅ ኢያሱ እህት ልጅ መሆናቸውም ምንም ቀረቤታ አላስገኘላቸውም።) ነገር ግን የሸዋ መኳንንቶች በልጅ ኢያሱ ላይ በተለያዩ ጉዳዮች ክስ መስርተው ከሰልጣናቸው በማመውረድ ዙፋኑንና ዘውዱን ለአጼ ምንጊክ ልጅ ለንግሥት ዘውዲቱ ሲሰጡ የአልጋ ወራሽነት ሙሉ ሥልጣን እንደራሴ ደግሞ ለደጃዝማች ተፈሪ መኮንን ተሰጠ።

ልዑል ራስ ተፈሪ በአልጋ ወራሽነታቸው የመንግሥትን አስተዳደር

ሥራ በመሥራትና የውጭ አገራትን በተለያዩ ወቅት በመጉባት ሥልጣኔ ወደ ኢትዮጵያ እንዲመጣ ጥረት አድርገዋል። በአልጋ ወራሹ ላይ እንዳንድ ሁካታ ሰዎች በመፍጠራቸው ሚኒስትሮች፣ መኳንንቶችና የጦር አለቆች ተሰብስበው አልጋ ወራሹ የተፈሩና ኃይል ያላቸው እንዲሆኑ ንግሥቲቱ በሕይወት እያሉ የመንግሥትን ሥራ በሰልጣናቸው እንዲሰሩ ሙሉ የንጉሥነት ሥልጣን ይሠጣቸው የሚል ደብዳቤ ለንግሥቲቱ አቀረቡ። ንግሥቲቱ ነገሩን ለማጤን ጊዜ እንዲሰጣቸው ቢጠይቁም ተሰብሳቢዎቹ ምላሹ ዛሬውኑ መሆን አለበት ብለው ስለተጫኑዋቸው የአሸታ ፍቃዳቸውን ሳይወዱ በግድ በዚያኑ ዕለት ሰጡ።

ከዚህ የተነሳ መስከረም 27 1921 ዓ.ም. ንጉሥ ተፈሪ መኮንን ዘውድ ጫኑ። እስከ መጋቢት 24 1922 ዓ.ም. ድረስ በዚሁ የንጉሥነት ሥልጣን ቆዩ ። መጋቢት 24 1922 ዓ.ም. ንግሥት ዘውዲቱ ባልታወቀ ምክንያት በመሞታቸው መጋቢት 25 1922 ዓ.ም. የንጉሠ ነገሥት አዋጅ ተነግሮ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት አጼ ኃይለ ሥላሴ በመባል በዙፋኑ ተቀመጡ። የዘውዱ በዓል ግን የውጭ አገር መሪዎች በተገኙበት ለማድረግ ሲባል ከሰባት ወራት በኋላ ጥቅምት 23 1923 ዓ.ም. ተክብሮ ውሏል ።

የተፈሪ መኮንን የንግሥና ሥያሜ «ሞዓ አንበሳ፤ ዘእምነገደ፤ ይሁዳ! ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ! ሥዩመ እግዚአብሔር! ንጉሠ ነገሥት፤ ዘኢትዮጵያ» የሚል ነው።

በተጨማሪም የንጉሡ ዘር ሐረግ እንደሚባለው ከንጉሥ ሰለሞን አንስቶ የሚቆጠር ነው። እንደውም ከንጉሥ /ሰለሞን/ 225ኛ (227ኛ) ንጉሥ ናቸው መባሉንም ከተለያዩ መጻሕፍት እናገኛለን።

የንጉሡ የንግሥና ስያሜና ከይሁዳ ነገድ መሆን ማርከስ ገርቪ ከተባለው ሰው ጋር እንዴት እንደሚያያዝ በሚቀጥለው ምዕራፍ እናቀርባለን።

ምዕራፍ ሁለት

ማርክስ ገርቪ ማነው?

ከ1887-1940 እ.ኤ.አ. የኖረው ማርክስ ገርቪ የጃማይካ ተወላጅ ሲሆን እ.ኤ.አ. በ1920ኛዎቹ ዓመታት ታላቅ የፖለቲካ እንቅስቃሴ የጀመረ ሰው ነው።

እንደ ገርቪ አስተሳሰብ አውሮፓውያን ቅኝ ገዢዎች አፍሪካን ከመቆራረጣቸው የተነሳ የአፍሪካ ሕዝብ በዓለም ሁሉ እንዲበተኑ አድርጓቸዋል። ከዚህም የተነሳ አፍሪካውያን በማህበራዊና በፖለቲካ እንቅስቃሴ ሕዝባቸውን እንዳያደራጁ እንቅፋት ሆኖባቸዋል። ይህም አስመደራጀት ለውድቀትና ለድህነት አልፎም በሌሎች ጨቋኝ ገዢዎች እጅ እንዲወድቁ አድርጓቸዋል። በእነዚህ ጨቋኝ ገዢዎች እጅ መውደቅ ደግሞ ለአስከፊ የባርነት ግዛት /አካላዊ ተፅዕኖ ብቻ ሳይሆን ስነ-ልቦናዊ ተፅዕኖ ጭምር/ በመሆኑ በጥቁሮች እእምሮ ላይ «የባርነት አስተሳሰብ» እንዲቀረጽ አድርጓል። ይኸውም አስተሳሰብ ነጮች (ገዢዎች) እንደሚያስቡት የጥቁሮች ከነጮች ማነሰን የሚቀበል የበታችነት ስሜት ማለት ነው።

የውጭ ገዢዎች ይህን ሁኔታ በመጠቀም ለዘመናት ጥቁሮችን በተቻላቸው ሁሉ በኑሮአቸው፣ በአካላቸው፣ በእእምሮአቸው ሁሉ ላይ በጽኑ ሲገዙ ኖረዋል። ስለዚህ ገርቪ መፍትሄ ብሎ ያሰበውና የተናገረው ሌሎች እንደሚሉት የጥቁሮች በነጭ አገር ተቀባይነት እያገኙ ቀስ በቀስ ማደግ (መሻሻል) ወይም ተመሳሳይ መልክ ያለው መፍትሄ ሳይሆን ከዚህ ለየት ያለ ነበር። ይኸውም አውሮፓ ለአውሮፓውያን እንደሆነች አፍሪካም ለአፍሪካውያን (ለጥቁር ሕዝብ) የሚል የእምነት መርህ ሲሆን አፍሪካውያን በአፍሪካ በነፃነት የራሳቸውን የፖለቲካ መዋቅር በማደራጀት

ከድህነት ይወጣሉ፤ ገዢዎቻቸውንም ያሸንፋሉ የሚል እምነትንም ያካተተ ነበር።

ከዚህ አስተሳሰብ የተነሳ እ.ኤ.አ. በ1920 ለጥቁር ሕዝብ መሻሻል የሚረዳ የፖለቲካ ድርጅት አቋቋመ። ዋና ዓላማውም አፍሪካውያን ባለ መብት በሆኑባት እናት አገር /አፍሪካ/ በነፃነት ራሳቸውን በማደራጀትና ሀብረት በመፍጠር ታላቅ መሻሻልን ማምጣት ነበር። ስለዚህ በምዕራብ አገሮች የሚኖሩ ጥቁሮች ሁሉ የአፍሪካ ዝርያ ስለሆኑ ሁሉም ወደ አፍሪካ መመለስ አለባቸው የሚል ነው። ገርቪ ይህንን አስተምህሮ ለዓመታት በተለያዩ አገሮች በተለይም በአውሮፓና በአሜሪካ ሲያስተምርና ቃለ ምልልስም ለተለያዩ ዜና ማሰራጫዎች ሲሰጥ ቆይቷል።

ከአሜሪካና ከአውሮፓ ቆይታ በኋላ ገርቪ እ.ኤ.አ. በ1927 ወደ ጃማይካ ተመልሷል። ከተመለሰ በኋላም በጃማይካ ለሚገኙ የሠራተኞች መደብ ይህንን አስተሳሰብ በማስተማር የፖለቲካ አቅጣጫውን አስፍቷል። አርሱም ተከታዮቹን በንቃት በማደራጀት «የአፍሪካ መዳን እየመጣ ነው። ቀኑ መቼ እንደሆነ ማንም አያውቅም። ነገር ግን ይመጣል !!» እያለ በድፍረት ያስተምርና ያደራጅ ነበር።

ይህንን የገርቪ አስተሳሰብ ከሁኔታዎቹ ጋር የተመለከተን እንደሆነ ራሱ ትልቅ ርዕስ ይወጣዋል። ጥቁሮች በአጠቃላይ ያሳለፉትን ይህ ነው የማይባለውን ችግር ከሌሎች መጻሕፍት ለመረዳት እንችላለን። አሁን በዚህ መጽሐፍ ለመግለጽ የፈለግነው ግን ይህ የፖለቲካ እንቅስቃሴ እንዴት የሃይማኖታዊ እንቅስቃሴ መነሻ እንደሆነ ነው።

ይህ የፖለቲካ መሪ የሆነው ገርቪ ለፖለቲካ መፍትሔ ነው ብሎ በጊዜው የተናገራቸው ዓረፍተ ነገሮች ከሌሎች አጋጣሚዎች ጋር በመዳመር የፖለቲካው እንቅስቃሴ አቅጣጫውን እንዲለውጥ አድርጓል። ለምሳሌ

1. ወደ አፍሪካ ተመልከቱ - ለጥቁሮች መፍትሔ አፍሪካ ብቻ ናት፤
2. የጥቁር ሕዝብ አምላክ ጥቁር መሆን አለበት ምክንያቱም ቃሉ እንደሚለው በእርሱ አምሳያ ተፈጥረናልና። ስለዚህ ለእኛ ለጥቁሮች እኛን የሚመስል ጥቁር አምላክ እንጂ ሌላ ሊኖረን አይገባም፤
3. በአፍሪካ ንጉሥ ሲነግሥ ካያችሁ መዳናችሁ እንደቀረበ እወቁ /ይህንን አባባል እርሱ እንደተናገረው ማረጋገጫ ባይኖርም ብዙ ራስ ተፈሪያን ገርቢ የተናገረው ትንቢት ነው ብለው ያምናሉ። በአንዳንድ መጽሐፎችም የእርሱ አባባል እንደሆነ ተጽፎ ይገኛል።/

እነዚህ ንግግሮች በጃማይካ ጥቁሮች ልብ ውስጥ ዘልቀው በመግባታቸውና ትንቢቱ በተነገረ በጥቂት ዓመታት ልዩነት ከአፍሪካ /ኢትዮጵያ/ ውስጥ ንጉሠ ነገሥት ነኝ የሚል ሰው መነሳቱ ገርቢ የተናገራቸው ሙሉ በሙሉ ትክክል እንዲመስሉ አድርጉታል። ከዚህም የተነሳ ታላቅ ነቢይ ለመባል አብቅቶታል።

ይህ እንደ ታላቅ ነቢይና መሪ የሚታይ ሰው በርካታ ደጋፊዎችን በመጀመሪያ እንቅስቃሴው ላይ አግኝቷል። ገርቢ በአስተምህሮቱ መጽሐፍ ቅዱሳዊ አባባሎችን ይጠቀም ነበር። ለምሳሌ ነጮች «ገዢዎች»ን እንደ ባቢሎናውያን፤ ጥቁሮችን ደግሞ ከገጢአታቸው የተነሳ አምላካቸውን በማሳዘናቸው የተሰደዱ እስራኤላውያን እንደሆኑ ይገልጻል። በተጨማሪም የኢትዮጵያ ስም በመጽሐፍ ቅዱስ መጻፍ ኢትዮጵያ የሚለው ስያሜ ለጥቁሮች እንደ ማንነት /መብት/ መገለጫነት ተቀባይነት በማግኘቱ የገርቢ ተከታዮች ሁሉ ኢትዮጵያን በሚመለከት የተጻፉትን መጥቀሳቸው የተለመደ ነገር ነበር። ከዚህ መጽሐፍ ቅዱሳዊ አጠቃቀም የተነሳ የብዙ ዎች ልብ እንደተነካና እንደተሳበ ከነበረው ታሪክ እንረዳለን።

ገርቢ በሕዝቡ ከፍተኛ ተቀባይነት ያገኘ ብቻ ሳይሆን እንደ ታላቅ ነቢይና መሪ ይታይ ነበር። የገርቢ ሙሉ ሥም /ማርከስ ሞሳያ ገርቢ/ ነው። ሞሳያ የሚለው የመሀል ስሙ ሙሴ እና መሲህ ከሚለው ስያሜ ጥምር የመጣ /የተገኘ/ ነው በማለት የሙሴንና የመሲሁን ተግባር በመፈጸም እንደ ሙሴ ሕዝቡን ከስደት የሚመልስ ነቢይና ታላቅ ካህን ነው ብለው ያምናሉ።

በተጨማሪም መጥምቁ ዮሐንስ ለመሲሁ /ለኔታ/ መምጣት መንገድ ጠራጊ እንደነበረ ገርቢም ለጥቁሮች አምላክ መምጣት መንገድ ጠራጊ እንደሆነ ራስ ተፈሪያን ያምኑበታል።

ገርቢ ቃል በቃል ኃይለ ሥላሴን አምላክ ነው ብሎ ባይናገርም ከተለያዩ ሌሎች ሁኔታዎቹ የተነሳ ለዚሁ እምነት መንገድ ጠራጊ ተሰኝቶአል። በተጨማሪም ገርቢ ብዙ ደጋፊዎቹ ራስ ተፈሪያን ቢሆኑም ራሱ ግን የራስ ተፈሪ አማኝ እንዳልነበረና ከራስ ተፈሪያን አማኞችም ጋር በአንዳንድ ነገር እንዳልተስማማ የሚገልፁ ጽሑፎች ይገኛሉ።

እንዲሁም ኃይለ ሥላሴ በጣልያን ወረራ ጊዜ ለተባበሩት መንግሥታት ባመለከቱበት ወቅት ገርቢ ድጋፉን ቢያሳይም ነገር ግን ጉድለቶች ናቸው ብሎ ያስባቸውን ስለ ኢትዮጵያና ስለ ኃ/ሥላሴ በግልጽ ተናግሯል።

1. ኢትዮጵያ ምንም ዓይነት የጦር ዝግጅት ያልነበራት ጌላ ቀር መሆንዋ፤
2. ኢትዮጵያ ከሌሎች የአፍሪካ አገሮች ጋር አንድነት የሌላት መሆንዋ፤
3. ንጉሡ አገራቸውን ጥለው መውጣታቸውን /መሸሻቸውን/ ተጽውሟል።

ምዕራፍ ሦስት

በእርግጥ ራስ ተፈሪ ይመለከቱን?

ከማርክስ ገርሺ አድናቂዎች መካከል የእርሱን አባባልና የራስ ተፈሪን የንግሥና ስያሜ ከሌሎች አጋጣሚዎች ጋር በማዛመድ የራስ ተፈሪ ያንን እምነት በማቋቋም ራሳቸውን ራስ ተፈሪያን ወይም ራስታስ በማለት ሰይመው የራስ ተፈሪ መኮንን ተከታዮች መሆናቸውን ገልጹ። ራስ ተፈሪ ም አምላክ መሆናቸውንና አሳቸውን እንደ አምላክ ማምለካቸውን በግልፅ አስታወቁ። እስከ አራት የሚደርሱም የተለያዩ የእምነት ቡድኖችን ተቋቋሙ። ከነዚህም ዋናዎቹ በቦ እና አስራሁለቱ የእስራኤል ነገዶች የሚባሉት ናቸው።

እነዚህ የተለያዩ ቡድኖች በአመራር ስልትና በአምልኮ ስርዓት ልዩነት ቢኖራቸውም ቅሉ አብዛኛዎቹ ነገሮቻቸው ተመሳሳይ ናቸው።

ሰምሳሌ

1. ሁሉም የጃማይካ ቅኝ ግዛትን ያወግዛሉ
2. ሁሉም ወደ አፍሪካ መመለስ ጭቆናን ለመጣል የድል ቁልፍ ነው ብለው ያምናሉ
3. ሁሉም የኃ/ሥላሴን መለኮታዊነት ያምናሉ እንደ አምላክም ያመልካሉ

ሰምሳሌ በቦ /Bobo Dread/ ከራስ ተፈሪያን ዋነኛ ከሆኑት አንዱ ቡድን ሲሆን በሻሸመኔም ከሚኖሩት ሁለት ቡድኖች መካከል አንዱ ነው።

ከታሪክና ከራሳቸውም ንግግር እንደምንረዳው የዚህ ቡድን መሪ

የነበረው እ.ኤ.አ. በ1950 የተነሳው ፕሪንስ ኢማኑኤል ነው። ፕሪንስ ኢማኑኤል በዚሁ ዓመት ራሱን የራስ ተፈሪያን መሪ እድርጎ ተነሣ። ተከታዮቹም ፕሪንስ ኢማኑኤልን እንደ መለኮታዊ መሪ በማየትና ከሌሎቹ ራስ ተፈሪያን ተለይተው አለባበሳቸውን በመለወጥ የራሳቸውን ቡድን መሠረቱ። ተከታዮቹ ፕሪንስ ኢማኑኤልን «ዳዳ» በሚል ልዩ ስያሜ ይጠሩታል። ይህም አባት ማለት ሲሆን ለእርሱ ያላቸውን ልዩ ክበሬታ ከማሳየቱም በላይ እርሱ ያለውን ሁሉ እንዳላቸው ተቀብለው የሚኖሩ ናቸው። በተግባርም እንዲሁ ያደርጋሉ። እንደ ሌሎቹ ራስ ተፈሪያን ሁሉ የበቦ ቡድንም የመጀመሪያ መነሻ መመሪያቸውን አልተውም። ይኸውም የእኛ የጥቁሮች መዳን ወደ ኢትዮጵያ /አፍሪካ/ አገራችን መመለስ ነው፤ ይህንንም መዳን በተሰፋ እንጠባበቃለን የሚል ነው።

እንደ በቦ እምነት ማንኛውም የእምነቱ ተከታይ ወንድ ሁሉ እንደ ነቢይ ይታያል። ፕሪንስ ኢማኑኤል ለቡድኑ እንዳስተማረው ቅዱስ ሥላሴዎች በሦስት ይከፈላሉ። እነዚህም ሥላሴዎች፡ ንጉሥ ካህንና ነቢይ ሲሆኑ፡- ንጉሡ ኃ/ሥላሴ፤ ካህኑ ራሱ ፕሪንስ ኢማኑኤል፤ ነቢዩ ደግሞ ማርክስ ገርሺ ነው።

የበለጠ ስለ በቦ ለመረዳት በአንድ የበቦ ስብሰባ ላይ የቡድኑ መስራች የሆነው ፕሪንስ ኢማኑኤል የተናገረውንና ተከታዮቹም ለንግግሩ መልስ ያደረጉትን ንግግር ቃል በቃል ትርጉም በአጭሩ እንመለከታለን። «ሰው አምላክ ነው። አምላክ ደግሞ ሰው ነው። አሁን እዚህ የሚናገረው ሰው ኢየሱስ ክርስቶስን የወከለ ነው። አምላክ መንፈስ መሆን አይችልም ፡ አምላክ ሥጋ ነው።»

ይህን በተናገረበት ጊዜ የተሰበሰበው ሰው ልቡ በመነካቱ ሁሉም በአንድነት «የናዝሬቱ ኢየሱስ ቀዳማዊ ቅዱስ ኢማኑኤል ቀዳማዊ

ጋ/ሥላሴ ጃ ራስ ተፈሪ» ብለው ጮኹ። ፕሪንስ ኢማኑኤል የተለያየ የመጽሐፍ ክፍል እንዲነበብ በማድረግ የራሱን ገለጻ ሲሰጥ ለምሳሌ፡- «ያዕ ቆብና ኤሳው ጥቁርና ነጭን ያመለክታሉ። ጥቁር እምላክ ነው። ስለዚህ እኔ የግል አጻኝ ነኝ ...አንድ ሰው ብቻ ሊያድናችሁ ይችላል፤ እርሱም ደሙን አፈሰሰ። እርሱም ደግሞ ጥሩ ነቢይ ላከ። ይህ ደግሞ ያለ ዋጋ በነፃ ነው። ታላቁ ከፍ ያለው እምላክ ጃ ተፈሪ» ሲል ሁሉም በአንድነት "ጃ ራስ ተፈሪ" ብለው በጨከኝ መለሱ ።

በመቀጠልም ጥቅስ ከተነበበ በኋላ "እኔ ጥቁር ነኝ ያለው ማነው?" ሲል ከተሰበሰቡት መካከል "ንጉሥ ሰለሞን" ሲል ፕሪንስ ኢማኑኤልም ለምላሹ «ከሰለሞን የሚበልጥ እዚህ አለ የጌታ ቃል ተናግሯል የናዝሬቱ ኢየሱስ ቅዱስ ኢማኑኤል ቀዳማዊ ሥላሴ» ሲል ተሰባሳቢው በአንድነት "ጃ ራስ" ተፈሪ ይላሉ።

እንግዲህ ይህ ከአንድ የስብሰባ ወቅት በአጭሩ የተወሰደ ሲሆን በአያንዳንዱ ስብሰባ ፍፃሜ ላይ ስብሰቢው ታላቁ ካህን ቀዳማዊ ቅዱስ ኢማኑኤልን ፣ ቀዳማዊ ሥላሴ ጃ ራስ ተፈሪንና ነቢዩ ማርክስ ገርቪን በመጥራት እንደነሱ እምነት ሦስቱን ሥላሴዎች ሲያወድስ ተሰባሳቢው ሁሉ በሕብረት ያንኑ ያስተጋባሉ።

በሻሸመኔ ከሚኖሩት ራስ ተፈሪያን መካከል አንዱ የዚሁ ቡድን /በቦ/ እምነት ተከታይ ናቸው። በሻሸመኔ ባለው መቅደሳቸው በመገኘት የመቅደሱ ኃላፊ የሆነውን ካህንና ረዳቶቹን አነጋግረን ነበር። ካህኑ ይህንኑ ከላይ የዘረዘርነውን ነገርና ሌሎች ተጨማሪ ነገሮችን በዝርዝር ገለጻልናል። ሁሉንም መግለፅ ስለማንችል ከላይ እንዳየነው አጠር አድርገን ገልጸናል።

ጠቅለል ባለ መልኩ ከዚህ የምንረዳው፡-

የእምነቱ ተከታዮች ራስ ተፈሪያን ከመሆናቸው በፊት የክርስትና እምነት ተፅዕኖ እንደነበራቸው ያሳያል። በእርግጥም ከታሪክ አኳያ ሲታይ በክርስትና ተፅዕኖ ማለፋቸው ትክክል ነው። ቢሆንም በተማሩትና በሚያነቡት የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል የራሳቸው ለየት ያለ ትርጉም መኖሩም ግልፅ ነው።

ለምሳሌ

1ኛ. የናዝሬቱ ኢየሱስ የነገሥታት ንጉሥ ከይሁዳ ነገድ የሆነው አንበሳ ደሙን ያፈሰሰው ወ.ዘ.ተ. የሚለውን በመጥቀስ ጋ/ሥላሴ ይህን ነገር በመፈጸማቸው ትክክለኛ የጥቁሮች ንጉሥና እምላክ ናቸው ማለታቸው፤

2ኛ. በመጽሐፍ ቅዱስ በብሉይ ኪዳን ክፍል ለእግዚአብሔር ብቸኛ መጠሪያ «ያህዌ» ወይም «ያህ» የሚለውን የሚተካው የጥቁር እምላክ ጋ/ሥላሴ ነው በማለት በእንግሊዝኛ ጃ ራስ ተፈሪ በማለት የእግዚአብሔርን ብቸኛ ስም መሰጠታቸው፤ (ይህ የፊደል ለውጥ ሊከሰት የቻለው በሁሉም የእንግሊዝኛ ስሞች የ (ሥ) ወደ ጀ (ሆ) የመቀየር ባሕርይ ስላለው ነው)

3ኛ. በመጽሐፍ ቅዱስ የተጻፉትን ታሪኮችና ስሞች መጥቀሳቸው፤ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተጻፉትን ስሞችና ታሪኮች ሲጠቅሱ በዚያ ፋንታ ማንን ተክተው እንደሚናገሩ ለማያውቅ ሰው ለተወሰነ ጊዜም ቢሆን እምነታቸው ምን ላይ እንደተመሰረተ ላያውቅ ይችላል። ምክንያቱም አንዳንድ ጊዜ የተኩትን ሳይሆን እንዳለ የመጽሐፍ ቅዱስን ስያሜ (ከላይ እንዳየነው የናዝሬቱ ኢየሱስ ወ.ዘ.ተ/ የመሳሰሉትን መጠቀማቸው ኢየሱስን የሚያምኑ ስለሚያስመስላቸው በክርስቲናዊ ዘንድ ተቀባይነት እንዲያገኙ ሊያደርጋቸው ይችላል።

መሆኑ፤/አፍሪካ የሚለው ስም ቀኝ ገዢዎች የሰጡን ስም እንጂ ትክክለኛ የአገራችን ስም ኢትዮጵያ ከተማችን ጽዮን ደግሞ ኢየሩሳሌም ናት የሚሉም ይገኛሉ።/

አዎስተኛ : በጊዜው የራስ ተፈሪያን የፖለቲካ እንቅስቃሴ መዳከም ሲሆን ጠቅለል ብሎ በጊዜው የነበረው ሁኔታ ሲታይ በቡድኖቹም የመጀመሪያዎቹ ዓመታት ኃይለኛ የፖለቲካ እንቅስቃሴዎች እንደነበሩ ማወቅ ይቻላል። በተለይ እ.ኤ.አ. ከ1940 እስከ 1950 ባሉት ጊዜያት የነበረውን የቅኝ ግዛት በመቃወም ያልተፈቀዱ ሰላማዊ ሰልፎችን በማካሄድ ይታወቁ ነበር። ከዚህም የተነሳ ከፖሊስ ጋር ግጭቶች ይፈጥሩ ነበር። ከ1950 አጋማሽ ጀምሮ ራስ ተፈሪያን «በአደገዛዥ እፅ የሚጠቀሙ፤ በነጭ ላይ መሠልጠን የሚፈልጉ ጥቁር ሕዝብ» በሚሉ የተለያዩ ስያሜዎች የታወቁ ሆኑ።

አብዛኛዎቹ ራስተፈሪያን ከጭቆና ነጻ ለመውጣት ኃይልን በመጠቀም በተለያዩ እንቅስቃሴዎች ቢሳተፉም አንዳንዶች ደግሞ ወደ አፍሪካ መመለስን በማጠናከር አምላካቸውን ኃ/ሥላሴን በማምለክ ለመኖር ምኞታቸው ነበር።

እ.ኤ.አ. በ1959 ሬቪረንድ ኤላውዲዩስ ሄነሪ /Rev. Elaudius Henry/ የኮፕቲክ ቤተክርስቲያንና የራስ ተፈሪያን መሪ የነበሩ ወደ አፍሪካ ለመመለስ ለሚፈልጉ ሁሉ ጥሪ አድርገው ነፃ የመርከብ ቲኬት ሲሰጡ ብዙዎቹ ዕቃቸውን ሸጠው መርከቧን መጠባበቃቸው የነበራቸውን ከፍተኛ ምኞት የሚገልጽ ነበር። ነገር ግን መርከቧ ባለመምጣቷ ምክንያት ያለሙት ተስፋ ሳይላካ ቀርቷል።

በተጨማሪም በፖሊስና በራስ ተፈሪያን መካከል የነበረው ግጭት ጠንክሮ እያለ በመምጣቱ አንዳንዶች ለፍርድ ተጋልጠዋል። በፖሊስ ተይዘው ፍርድ ከተፈረደባቸው መካከል ከላይ ጥሪ ያደረጉት ቄስ አንዱ

ሲሆኑ ልጃቸው ደግሞ እ.ኤ.አ. ጥቅምት 1 1960 የሞት ፍርድ ከተበየነባቸው መካከል አንዱ ነበር። በእነዚህ ዓመታት ራስ ተፈሪያን በጃማይካ ውስጥ ራሳቸውን በነፃነት ለመምራት ቦታ እዲሰጣቸው ቢጠይቁም የጃማይካ መንግሥት ባለው መንግሥት ላይ ሌላ አገር (መንግሥት) ለማቋቋም ፈቃደኛ እንዳልሆነ ገልጾባቸዋል።

ይህ ሁሉ መከራቸው እንዳላዋጣቸው የተረዱት ራስ ተፈሪያን የፖለቲካ እንቅስቃሴያቸውን ቀስ በቀስ በመተው ወደ ሃይማኖታዊ እንቅስቃሴ እንዲሻገሩ ተገደዋል።

ስድስተኛ : ኃ/ሥላሴ ጃማይካን እ.ኤ.አ. በ1966 በጎበኙበት ወቅት ብዙ ሺ ሕዝብ /ራስ ተፈሪያን/ ሊቀበሉአቸው በመውጣታቸው ለሰዓታት የተሳፈሩበት አይርፕላን ከግርግር የተነሳ ሰማረፍ አልቻለም። ሕዝቡም የአየር ማረፊያውን ክልል ጥሰው በመግባታቸው ለፖሊስ ጥበቃ እንዳስቸገሩ በጊዜው ተገልጾአል።

ጃማይካውያን ኃ/ሥላሴን የሚያመልኩበት ምክንያት ኃ/ሥላሴ ጃማይካ በደረሱበት ቀን ዝናብ ስለዘነበ ነው ብለው ብዙ ኢትዮጵያውያን ያስባሉ። ነገር ግን እ.ኤ.አ. ከ1930ዎቹ ጀምሮ ራስ ተፈሪያን ኃ/ሥላሴን ያመልኩ እንደነበር ከታሪክና ከእውነታዎች መረዳት እንችላለን። በዕለቱም ራስ ተፈሪያን አምላካችን መጣ በማለት በታላቅ ደስታ ከበር እየመቱ ከመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል እያነበቡ ንጉሡ መጥቷል ተራሮች ዝቅ ይበሉ ሜዳው ከፍ ይበል እያሉ አሸብሸበዋል። ዛሬም ይህንን ክስተት በጊዜው ከተቀረፀው ሺዲዩ ማየት ይቻላል። በተጨማሪም በብዙ ኢትዮጵያውያን አንደበት የሚሰማው ይህ በዕለቱ ንጉሡ ጃማይካ በገቡበት ወቅት ዝናብ ከብዙ ጊዜ በኋላ መዝነብ በታዋቂ ራስ ተፈሪያን መጽሐፍት ላይ አንድም ቦታ አልሰፈረም።

በየዓመቱ ከሚያከብሯቸው የበዓላት ቀናት መካከል አንዱ አደረጉት።

ሰባተኛ ፡ እ.ኤ.አ. በ1970ዎቹ ውስጥ የተነሳው ዋነኛ የሬጌ አቀንቃኝ የሆነው የቡብ ማርሌ ዘፈኖች ዓለምን ማካለላቸው ነው። ቡብ ማርሌ በኃ/ሥላሴ አምላክነት የሚያምን ሲሆን በአንድ ወቅት ስለተሳካለት የዘፈን ቅኝቶች ሲናገር አምላክ ራሱ እንደሚሰጠው ተናግሮ ይህም አምላክ ኃ/ሥላሴ እንደሆኑ ገልጾአል። ቡብ ማርሌ በዘፈኖቹ የእምነቱን መርሆዎች በመግለጽ እምነቱ በዓለም ሁሉ እንዲዛመት ትልቅ አስተዋፅኦ አድርጓል።

በተለያዩ አገሮች አይሬ /Spiritt/ ወይም መንፈስ በተባለ ስያሜ ስር የሬጌ ዘፈኖች ይሰማሉ። ይህንን መንፈስ በመጥራትም በዘፈኖች መካከል ኃይለ ሥላሴ የነገሥታት ንጉሥ፣ የጌቶች ጌታ ወ.ዘ.ተ. እያሉ መናገር በየዕለቱ ከሚታወጁት ዓረፍተ ነገሮች መካከል ይገኙበታል። ኃ/ሥላሴ በተለያዩ ስፍራ ያደረጓቸው ንግግሮችና ዓረፍተ ነገሮችም በዘፈኖቹ መካከል ይደመጣሉ።

ቃለ መጠይቅ ያደረግንላቸው ብዙ ኢትዮጵያውያን ወጣቶች ዘፈኑን ከመውደዳቸው የተነሳም እንደሚሳቡ በግልጽ ተናግረዋል። እነዚህን የመሳሰሉት ሁኔታዎች ለእምነቱ ሒደትና ዕድገት ትልቅ አስተዋጽኦ በማድረጋቸው እምነቱ በዓለም ሁሉ ለመስራጨትና ብዙ ተከታዮችን ለማፍራት ችሎአል።

ምዕራፍ አምስት

ከእምነቱ ጋር የተያያዙ ተጨማሪ ነገሮች
ቤተክርስቲያን

ራስ ተፈሪያን የመሠረቱት ቤተ ክርስቲያን Jah Rastafari Hala Coptic Church (ጃ ራስ ተፈሪ ሆላ ኮፐቲክ ቤተ ክርስቲያን) በመባል ይጠራል።

ቤተክርስቲያኑ የተዋቀረው በቤት ውስጥ ክፍፍል መልክ /quasi-house/ ነው። ራስ ተፈሪያን የሆነ ማንኛውም ሰው የዚህ ቤተክርስቲያን አባል መሆን ይችላል። ጠቅላላ ያሉ ራስ ተፈሪያን የሚያምኑባቸውን ነገሮችም ካወቀ ወይም ካደረገ በቂ ነው። ለምሳሌ የጸጉር መጎንጎን፣ የኃ/ሥላሴን መለኮታዊነት ማመን፣ ወደ አፍሪካ መመለስን ማመንና የመሳሰሉት ናቸው። እንዲሁም ከመሆኑ የተነሳ ቤተክርስቲያኑ በተለያዩ ቡድኖች የሚገኙትን የራስ ተፈሪያን አማኞች የማዋገድ ባሕርይ አለው። ይህም አንድነታቸውን ለመጠበቅ ይረዳቸዋል።

በቤተ ክርስቲያን ቅዳሜ ወይም እሁድ ቀን /እንደ ቡድኑ ምርጫ/ ተሰብስበው በሕብረት አምላካቸውን ኃ/ሥላሴን ያመልካሉ። ለዚህ ማስረጃ በኢትዮጵያ ውስጥ በሽሸመኔ የሚገኘውን የባቦ ቤተ ክርስቲያን እንደ ምሳሌነት መጥቀስ ይቻላል። በዚያ በአምልኮአቸው ቀን በአንድነት ይሰበሰባሉ። በክፍሉ ውስጥ የኃ/ሥላሴ አንድ ትልቅ ፎቶ ግራፍና ሌሎች እነስተኛ ፎቶግራፎች ይገኛሉ።

የዚህ ስፍራ ካህን እንደገለፀልን ተሰብሳቢዎቹ እኩሉ ጃማይካውያን እኩሉ ደግሞ ኢትዮጵያዊያን እንደሆኑ ለመረዳት ችለናል። እነርሱም አብረው ያዜማሉ፣ ያወድሳሉ፣ ያመልካሉም። የንጉሡን ፎቶግራፍ ተ

ሰብሳቢዎቹ ፊት ለፊት እያዩት እንዲያመልኩ በቤቱ መካከለኛ ክፍል ይገኛል። በግድግዳው ላይ የፕሪንስ ኢማኑኤል ፎቶግራፍ በትልቁ ተሰቅሎአል። እንዲሁም አንድ በጣም ትልቅ ክብር ለአምልኮ ጥቅም የሚውል ተሰቅሎ ይታያል።

የውዳሴው ዓረፍተ ነገሮች የራስ ተፈሪን ንጉሥነትና የጌቶች ጌታነት መግለጽ፤ ያህዌ (ጳ) ራስ ተፈሪ፤ የይሁዳ ነገድ የሆነው አንበሳ፤ ማህተሙን የፈታው ወ.ዘ.ተ. በማለት ማወጃለን ያጠቃልላል። ከዝማሬዎ ቼም መካከል ክርስቲያኖች ለክርስቶስ የሚዘምሩላቸው ዝማሬዎችም አልፎ አልፎ ይሰማሉ። ራስ ተፈሪያን አቋማቸው በአጠቃላይ ሲታይ ለእምነታቸው ቆራጦችና ራሳቸውን ያፀኑ ናቸው። የጾም ፀሎት ጊዜ እንዲሁም ለሃይማኖት ፅናት ሲሉ የተለያዩ እንዳዎችን በራሳቸው በማድረግም የሚጨክኑ ሃይማኖታቸውን የሚጠብቁ ናቸው። ለምሳሌ ከተቃራኒ ያታ (ከሚስቶቻቸው) ጋር ለረጅም ጊዜ አለመቀራረብ ወ.ዘ.ተ.

በዓላት

ራስ ተፈሪያን እንደሌሎች እምነቶች ሁሉ የሚያመልኩባቸው (በዓላት የሚያከብሩባቸው) ውስን ቀናት አላቸው። እነዚህ ቀናት እ.ኤ.አ.፡

- 1ኛ ኃ/ሥላሴ የተወዱበት ቀን
- 2ኛ ኃ/ሥላሴ ዘውድ የጫኑበት ቀን
- 3ኛ የኃ/ሥላሴ የንግሥና ቀን
- 4ኛ ኃ/ሥላሴ ጃማይካን የጎበኙበት ቀን
- 5ኛ የነቢዩ ማርክስ ገርቪ የተወለደበት ቀን
- 6ኛ ከባርነት ነፃ የሚወጡበት ቀን

በእነዚህ ቀናት (በዓላት) ራስ ተፈሪያን ልዩ ዳንስ አላቸው። እነዚህ የዳንስ አከባቢር ቀናት አንዳንዴ ለረጅም ቀናት

ሲካሄዱ ይችላል። ከተለያዩ አካባቢ የተሰበሰቡ ራስ ተፈሪያን ሌሊቱን ሙሉ በማሪዋና ጋንጃ በመታገዝ ሲደንሱ ያድሩና ቀን ላይ ያርፋሉ። በኢትዮጵያ የሚገኙ ራስ ተፈሪያን ወደ ተራራማ ስፍራ፤ ኃ/ሥላሴ ሲስተናገዱበት በነበረው ሆቴል/ለምሳሌ ወንዶ ገነት/ በመሳሰሉት ስፍራ በመሄድ እነዚህን በዓላት ያከብራሉ። በነዚህ የበዓላት ወቅት የሚደንሱት የዳንስ እይነት (ናያንቢንጊ /Naybinghi) በአጭሩ ቢንጊ ይባላል። ትርጉሙም «ሞት ለነጮች» ማለት ነው።

ማሪዋና ጋንጃ

በሌላ አባባል አደንዛዥ ዕፅ ማለት ሲሆን ራስ ተፈሪያን ከሚጠቀሙባቸው ዕዶች አንዱ ነው። «ጋንጃ» በሚል ስያሜም ይጠሩታል። አጠቃቀሙም በሁለት መንገድ ሲገልፁ፡- አንደኛው ለመድሀኒትነት ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ በፀሎታቸው /በአምልኮ/ ጊዜ ለማሰብ/ለማሰላሰል ይረዳል ይላሉ። ይህን ዕፅ እንዲጠቀሙ የፈቀደላቸውም አምላካቸው እንደሆነ ጥቅስ በመጥቀስ ይናገራሉ። እዚህ ላይ የሚጠቅሱት ጥቅስ ከራሳቸው ቅዱስ መጽሐፍ /Holy plby/ ላይሆን ከክርስቲያኖች መጽሐፍ ቅዱስ በመውሰድ ነው።

ከጥቅሶቹም መካከል፡-

«ከምድር ምግብን ታወጣ ዘንድ፤ ለእንስሳት ዘርን፤ ለሰው ልጆች ፡

ሥራ ዕፅዋትን ታበቅላለህ።» መዝሙር 104፤14

«ምድርም እሾህና እሜከላ ታበቅልብሃለች፤ከቡቃያዋም ትበላለህ።»

ዘፍጥረት 3፤18 ይገኙበታል።

ጋንጃ ከሚለውስያሜ ውጭ ይህ ዕፅ ቅዱስ ዕፅ፤ የጥበብ ዕፅ በመባል በራስ ተፈሪያን ይጠራል። ብዙውን ጊዜ በአምልኳቸው ወይም በበዓላት ቀን እንደሚጠቀሙበት እና ከሃይማኖት ጋር የተያያዘ እንደሆነ ለመግለፅ ይሞክራሉ። በስብሰባቸው ጊዜ የሚጨሰውን

ጋንዳ አንዱ ለአንዱ እያስተላለፈ ለሁሉም ተሰብሳቢ እንዲዳረስ ይደረጋል።

የተጎነጎነ ፀጉር

ራስ ተፈሪያን አንዱ መለያቸው የተጎነጎነ ፀጉር ሲሆን ይህንንም በተለያየ መልኩ ይገልፁታል። ማንኛውም ራስ ተፈሪ ፀጉሩን መቆረጥ ወይም መላጩት የለበትም ምክንያቱም ከመጽሐፍ ቅዱስ አሪት ዘሌ ዋውያን በመውሰድ ያያይዙታል።

«ራሳቸውን አይላጩ ደማቸውን አይላጩ ስጋቸውንም አይጓጩ።»

ዘሌዋውያን 21፤5

ቀደም ሲል በቦቦ ቡድን ውስጥ እንዳየነው ሁሉም ወንድ የሆነ ራስ ተፈሪያን እንደ ካህን ስለሚቆጠር ይህንን ለካህናት የተጠቀሰውን ጥቅስ መጥቀሱ አይከብድባቸውም።

ለላው ደግሞ የተጎነጎነ ፀጉር የአንበሳን ምስል እንደሚወክል ሲገልፁ አንዳንዶች ከባቢሉናዊያን (ነጮች) የተለየ በአነርሱ ተቃራኒ ሁኔታ የተሠራ ጸጉር ነው ብለው ይናገራሉ።

አንበሳ

አንበሳ በአንደኛ ደረጃ «የይሁዳ ነገድ የሆነው አንበሳ» ከሚለው በራዕይ መጽሐፍ ውስጥ የተፃፈውን በመውሰድ ኃ/ሥላሴን ይወክላል ሲሉ በተጨማሪም አንበሳ የእምነቱን ወንድነት የሚገልፅ በመሆኑ ጥንካሬውንና ታላቅ ኃይሉን ያመለክታል ብለው ያምናሉ።

ሠንደቅ ዓላማ

የባንዲራው ቀለማት ማለትም ቀይ ቢጫ (ወርቃማ) አረንጓዴ ከማርክስ ገርቪ የፖለቲካ እንቅስቃሴ የተወሰደ ሲሆን ቀይ ደምን ሲወክል፤ ይህም መስዋእት የሆኑትን የጥቁሮች ደም፤ ቢጫ የእናት አገርን

ሀብት፤ አረንጓዴ ደግሞ የእናት አገርን ልምላሜ ያሳያል የሚሉ ትርጓሜዎችን ይሰጣሉ። ጥቁር ቀለም ባለበት ባንዲራ ደግሞ የአፍሪካን ጥቁር ሕዝብ ይወክላል ይላሉ።

እኔ እና እኔ /Land I/

ይህ አባባል ራስ ተፈሪያን ከሚጠቀሙበት የንግግር ስልቶች መካከል አንዱ ሲሆን አንድነትን ወይም ሕብረትን ያመለክታል። እንደ እምነታቸው መሠረት ሰው በአምላክ ውስጥ ይገኛል አምላክም በሰው ውስጥ ይገኛል። በዚህ ሀብረት አምላክ የሰው ራስ ነው። ይህም አምላክ ኃ/ሥላሴ ነው። እያንዳንዱ ራስ ተፈሪያን ከአምላኩ ከራስ ተፈሪ ጋር አንድነት አለው። ይህም በመሆኑ እያንዳንዱ በተናጠል ሳይሆን አብሮ ከአምላኩ ጋር ስለሚጠራ መከበር አለበት።

እኔ እና እኔ ሲል ሁለተኛው እኔ፤ አንተ፤ አንቺ፤ ወዘተ ሊሆን ይችላል። ይህ የሚወሰነው እንደ ዓረፍተ ነገሩ አገባብ ይሆናል ማለት ነው።

"ራስ ተፈሪያን እይሞቱም"

ይህ አመለካከት ማንኛውም ራስ ተፈሪያን ለኃ/ሥላሴ ታማኝ እስከ ሆነ ድረስ አይሞትም የሚል እምነት ነው። በእምነታቸው ገነትም ሲያልም የለም ይላሉ። ገነት እዚሁ ምድር ላይ ስትሆን እኸም አፍሪካ /አትዮጵያ/ ናት። ራስ ተፈሪያን እይሞቱም የሚለውን አስመልክቶ የተለያዩ ገጠመኞች በመካከላቸው እንዳለ በሰፊው ይታወቃል። ለምሳሌ አንድ ወቅት እናቱ የሞተችበት ወጣት ሙሉ ቀን አትሞትም ብሎ ሲጠብቅ ከዋለ በኋላ ሲመሽ ግን ቁርጥ መሆኑን ተረድቶ እናቱ የሞተችው ኃ/ሥላሴን በመበደልዋና በማሳዘንዋ ነው በማለት ወደ ቀብር ስፍራ ሳይሄድ ቀርቷል። እንግዲህ ሰው በሞተ ቁጥር እንዲህ ዓይነት አጋጣሚዎች መብዛታቸው ለማንም ለመረዳት አያዳግትም።

"ራስ ተፈሪ መኮንን አልሞቱም"

ራስ ተፈሪያን ኃ/ሥላሴ መሞታቸውን በጭራሽ አይቀበሉም። በእርግጥ በሞቱበት ወቅት በእምነቱ ተከታዮች መካከል ትልቅ ግራ መጋባት ተፈጥሮ ነበር። በሌሎችም ዘንድ አምላካችሁ ሞተ እያሉ እንዲቀልዱባቸውም ሆነዋል። ነገር ግን ከዕለት ወደ ዕለት የተፈጠረውን ክፍተት በተለያዩ ሃሳቦች ሊዘጉ ችለዋል።

ለምሳሌ ከሚጠቅሱአቸው በጥቂቱ፡-

1ኛ. ኃ/ሥላሴ በስጋ የተገለጡበት የሥጋ አካል ሞተ እንጂ አላቸው አልሞቱም።

2ኛ. ኃ/ሥላሴ ሁሉን ቻይ አምላክ በመሆናቸው በመንፈስ ለዘለዓለም ይኖራሉ ወዘተ።

ምዕራፍ ስድስት

በእምነቱ ዙሪያ የሚጋጩ አስተሳሰቦች

1ኛ. የአንዳንድ ራስ ተፈሪያን በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን መጠመቅ፡-

እስካሁን አንደተመለከትነው ራስ ተፈሪያን በኃ/ሥላሴ መለክ ታዊነት በማመን የይሁዳ ነገድ ተብሎ የተገለጸው ኢየሱስ፤ ጃ (ያህዌ) ራስ ተፈሪ፤ ማለታቸውና ሦስቱ ሥላሴዎችም፡- ኃ/ሥላሴ፤ ፕሪንስ አ ማኑኤልና ማርከስ ገርቪ፤ ማመናቸው ግልጽ ሆኖ ሳለ በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተክርስቲያን በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ አንድ አምላክ ስም ለመጠመቅ ለምን አስፈለጋቸው?

ለምሳሌ ታዋቂው የሬጌ አቀንቃኝ የነበረው ቦብ ማርሊ እምነት ተከታይና የራስ ተፈሪያንን እምነት በዓለም እንዲታወቅ ካደረጉት መካከል አንዱ ነው። እስከሞተበትም ቀን ድረስ በዚሁ ሃይማኖት የፀና ነበር። ታዲያ በኦርቶዶክስ ቤተክርስቲያን የመጠመቁ ሚስጥር ምንድን ነው? ምናልባት ተቀባይነት የማግኘት ዘዴ ይሆንን? ካልሆነ ያለመነበትን ወንጌል/በሌላ የተኩትን ወንጌል/ ለምን ሊጠመቁበት ወደዱ?

2ኛ. ብዙ ኢትዮጵያውያን ስለ ራስ ተፈሪያን ሲናገሩ አቅልለውና በቸልተኝነት /መሆኑ/ ሃይማኖታቸውንም ንቀው መናገራቸው ከሚታየው ተጨባጭ ሁኔታ ለመመጣጣም ይህንን ስንል ልብ ማለት የሚገባን።

ሀ. ነገ ትውልዱ /አብዛኛው ወጣት/ ይህን ተከትሎ ቢሔድ ኃላፊነቱን ማን ላይ ይጭናሉ? ዛሬ ባለማስተዋል በዚህ እምነት ተፅዕኖ ውስጥ የሚገኙት ስንቶች ናቸው? የቁጥራቸው ከዕለት ወደ ዕለት ማደግስ

ራስ ተፈሪያንን የሚያስገኝ ነው ወይስ የሚያሳስብ? በሙዚቃ /ሬጌ/ ተሰበው የሚገቡና የማሪዋና ሱለኞች ሆነው የሚቀሩ ስንቶች ናቸው?

ሰ. መስፋትንና መብዛትን የማይሻ ማነው? የራስ ተፈሪያንን እምነት በሻሸመኔ ክልል ፤ እምነቱንም ለጃማይካውያን ብቻ የወሰነ ማነው? በእምነታቸው ጽዮን ሙሉ ኢትዮጵያ ስትሆን ኢትዮጵያ ደግሞ አፍሪካ ናት።

እንዳሁኑ አካሄዳቸው

1. ብዙ ራስታዎች የተለያዩ ቦታዎችን / መሬትና ቤት/ እየገዙ ሦስት ኢትዮጵያውያን እያገቡ ሃይማኖቱን አስፋፍተዋል፤ ስንቶቹስ ለቤት ፤ ለገንዘብና ለመሳሰሉት ጥቅሞች ሲሉ ወደ እምነቱ ገብተዋል። ዛሬ በሻሸመኔ የሚታየው ይህንኑ አመልካች ነው።

2. ታዋቂ አማኞቻቸው በኢትዮጵያ ስፍራ ማግኘታቸው፤ ለምሳሌ ታዋቂው የራስ ተፈሪያን እምነት ተከታይ የሆነው ቦብ ማርሌ አፅም ወደ ኢትዮጵያ /ጽዮን መምጣትና ለዚሁ ሰው ልደት በመስቀል አደባባይ በዓል ለማድረግ መታሰብ / ዛሬ የቦብ ማርሌ ልደት በምድረ ገነት /ኢትዮጵያ/ ከተከበረ ነገ ተረኛ ይቀጥላል ማለት ነው?/

3. በዕለቱ በሚደረገው የቦብ ማርሌ ልደት አከባበር ራስ ተፈሪያን ትዮጵያ /መስቀል አደባባይ/ ምንን ለማንጸባረቅ ይፈልጋሉ? ብዙውን ጊዜ ራስ ተፈሪያን በእንዲህ ያለ ስብሰባቸው በዳንሳቸውም ሆነ በገሃድ አምላካቸውን ኃ/ሥላሴን ያከብራሉ ።

በእርግጥ ኃ/ሥላሴ በወቅቱ እሳቸው ራሳቸው አምላክ አለመሆናቸውን ቃል ሰጥተዋል ይባላል። በተጨማሪም ንጉሡ በዘመናቸው በአብ በወልድ መንፈስ ቅዱስ እንድ አምላክ እንደሚያመልኩ የማያውቅ ኢትዮጵያዊ የለም። ታዲያ በስማቸው የተጠራውን የራስ ተፈሪያንን

እምነት በእገሪቷ ውስጥ መስፋፋት ብዙው ኢትዮጵያዊ ለምን ችላ ይላል?

ንጉሡ በሕይወት ሳሉ ስለዚህ እምነት ትክክለኛ አለመሆን ያላቸውን አቋም / አምላክ አለመሆናቸውን/ ጠንክር አድርገው /አስረግጠው/ ገልጸው ቢሆን ኖሮ ምናልባት በእገራችን እንዲህ እንዳሁኑ እንዳይሰፋፋ ይረዳ ነበር። አሁን ያንን ለማድረግ ንጉሡ በሕይወት የሉም። ነገር ግን የእሳቸው ቤተሰቦች ይህንን የንጉሡን አቋም በአፅንዖት በክርስትና እምነት ፀንተው ቢቃወሙ ለሕዝባችን ጥሩ እርዳታ የሚሆኑ ይመስለናል። ይህንንም ለማለት የደፈርንበት ምክንያት ከመጽሐፍ ቅዱስ የእምነት አባቶችን ሕይወት በማየት ነው።

ጳውሎስና በርናባስ በልስጥራን አንድን ሰው ከፈወሱ በኋላ የሆነውን ከመፅሐፍ ቅዱስ ስንመለከት፡-

«ሕዝቡም ጳውሎስ ያደረገውን ባዩ ጊዜ ድምጻቸውን ከፍ አድርገው በሊቃኤንያ ቋንቋ አማልክት ሰዎችን መስለው ወደ እኛ ወርደዋል አሉ፤ በርናባስንም ድያ አሉት፤ ጳውሎስንም እርሱ በመናገር ዋና ስለነበረ ሄርማን አሉት። በከተማውም ፊት ቤተመቅደስ ያለው የድያ ካህን ኮርማዎችንና የአበባን አክሊሎች ወደ ደጃፍ አምጥቶ ከሕዝቡ ጋር ሆ ሲሰዋላቸው ወደደ። ሐዋሪያት በርናባስና ጳውሎስ ግን ይህን በሰሙ ጊዜ ልብሳቸውን ቀደው ወደ ሕዝቡ መካከል እየጮኹ ሮጡ እንዲህም አሉ፤ እናንተ ሰዎች ይህን ስለ ለምን ታደርጋላችሁ? እኛ ደግሞ እንደ እናንተ የምንሰማ ሰዎች ነን፤ ከዚህም ከንቱ ነገር ሰማይንና ምድርን ባሕርንም በእነርሱም ያለውን ሁሉ ወደ ፈጠረ ወደ ሕይወት እግዚአብሔር ዘወር ትሉ ዘንድ ወንጌልን እንሰብካለን። ... ይህንም ብለው እንዳይሰውላቸው ሕዝቡን በጭንቅ አስተውለዋቸው።» ሐዋርያት ሥራ 14:11-18

እንዲሁም ሐዋርያው የሐንስ ሲናገር ባየውና ሲናገረው በነበ

ረው መልእክ ፊት፡-

«ልሰገድለትም በእግሩ ፊት ተደፋሁ፡፡ እርሱም፡ እንዳታደርገው ተጠንቀቅ ከእንተ ጋር የኢየሱስ ምስክር ካላቸው ከወንድሞችህ ጋር አብሬ ባርያ ነኝ፤ ለእግዚአብሔር ሰገድ፤ የኢየሱስ ምስክር የትንቢት መንፈስ ነውና አ ሰኝ፡፡» የዮሐንስ ራዕይ 19: 10

በሌላ በኩል ደግሞ የንጉሥ ሄሮድስን ታሪክ ሰናይ፡-

«በተቀጠረ ቀንም ሄሮድስ ልብሰ መንግሥቱን ለብሶ በዙፋን ተቀመጠ፡፡ እነርሱንም ተናገራቸው፤ ሕዝቡም የእግዚአብሔር ደምጽ ነው የሰውም አ ይደለም ብለው ጮኹ፡፡ ለእግዚአብሔርም ክብር ስላልሰጠ ያን ጊዜ የጌታ መልእክ መታው በትልም ተበልቶ ሞተ፡፡» ሐዋርያት ሥራ 12: 21-23 ፡፡

በምድሪቱ የሚገኙ የሃይማኖት መሪዎች (በተለይ የኢትዮጵያ ተ ሞህዶ ኦርቶዶክስ ቤተክርስቲያን) ሕዝቡን ከዚህ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠ ረት ከሌለው እምነት እንዲርቅ ማስተማርና ማስጠንቀቅ ይጠበቅባቸዋል፡፡ መንግሥትም ይህን እምነት ተከትለው የሚመጡትን ሱሶችና የስነ ምግባር ቀውሶች በሚገባ ቢያጤኑና እርምት ቢወስድ መልካም ነው፡፡ ከሌ ሎች አገሮች ተሞክሮም (ዲሞክራሲያዊ አገሮች ጭምር) ሰናይ ለሕብረተ ሰቡ የዕለት ተዕለት ሕይወት ጉጂ የሆኑ እምነቶች (Cults) ላይ ክትትል ይደረጋል፡፡

4ኛ. በስም የክርስቲያን ደሴት በሆነችው ኢትዮጵያ የክርስቲያን ነኝ ባዩ አንድነት መጥፋትና አለመግባባት ላቢያ የተከሰተው ክፍተት ለሌሎ ች ክርስቲያናዊ ላልሆኑና ከሞራል ውጭ ለሆኑት እምነቶች ሰፊ በር ማስገኘት አንዱ ምክንያት ሊሆን ይችላል፡፡

ከእነርሱ እነኚህ ይሻላሉ በሚል አመለካከት የሚደረገው ምርጫ ለምሳሌ ኦርቶዶክሱ ከመጤ ሃይማኖት፡- ፕሮቴስታንቱ እነርሱን /ኦርቶ

ዶክሱን/ አሕዛብ ማድረግና የመሳሰሉት ብዙ አለመግባባቶች መገኘት ክፍተቱን በማስፋት ለሌሎች እንቅስቃሴዎች ሰፊ በር ማስገኘታቸው ከብዙ በጥቂቱ ምክንያቶች ናቸው ብለን እናስባለን፡፡

5ኛ. የማንነትና የወኔ መጋጨት፡-

ኢትዮጵያውያን ከምንታወቅባቸው ነገሮች አንዱ ወኔያችን ነው፡፡ የአገራችን ሉዓላዊነት መከበርና በጠላት እጅ አለመግባት ከዚሁ ወኔያችን የመነጨ ነው፡፡ የማንነት የጋለ ስሜትም አልጎደለብንም፡፡ እንደውም ያልሆነውን ነን ለማለት ትልቅ ድፍረት አለን፡፡ ወኔአችን ጥሩ ቢሆንም አላግባብ የሚክበን ሲገኝ ያለምንም ማንገራገር ቀዳሚ ወዳጆችን ማድረጋችንና የትም ቦታ በመጋበዝ ያንኑ ውዳሴ እየደጋገመልን እንዲያሞቀን መውደዳችን ግን ወደ አላየነው ችግር እያመራን ነው፡፡ ጥንት /ቀደም ሲል / ባሕልን፤ ሃይማኖትን፤ ግብረገብንና ማናቸውንም ሥርዕታዊ መንገዶችን የጣሱትን ሁሉም ይቃወማቸው ነበር፡፡ ዛሬ መቃወም ቀርቶ ቸልተኝነትን ታጥቀነዋል፡፡ ይህ የሆነበት አንዱ ምክንያት ቢያንስ /በዚች መጽሐፍ ከገለፅነው ርዕስ አኳያ የማንነታችንን መወደስ መውደድ ነው፡፡ ቢክቡን፤ ያልሆነውንም ጨምረው ቢሉን፤ ቢያወሩልንና ቢቻል ቢዘፍኑልን ደስደለናል ክፉ ነገር እንኳን አብሮት ቢኖር አ ይታየንም፡፡ በማንነታችን ውዳሴ አይናችን ተሸፍኗል፡፡ ምን ክፋት አለበት? በሚል አስተሳሰብ ተዘናግተናል፡፡

እንወዳችኋለን የሚሉንን ሁሉ ወዳጅ ማድረግ ደካማ ጎናችን ሆኗል፡፡ የቀድሞው ወኔያችን (ከፋውን የመቃወም በተለይ እምላክን በተ መለከተ እላሬ አለመውጣት፤ ግብረገባዊነት ወ.ዘ.ተ) በዚህ በአሁኑ ፍጥ ረታዊ ሰው ን እምላክ አድርጎ ለማምለክ በሚያስብ መጽሐፍ ቅዱሳዊ እምነታችንን በሚጋፋ የማንነት ውዳሴ ተሸፍኗል፡፡ ይህም ሁኔታችን መልካሙ ወኔያችን በማንነት ውዳሴ እንደተሸነፈ ወይም እንደተመታ ያመላክታል፡፡

6ኛ. ማክበርንና ማምለክን ያለመለየት ችግር፤

ሰው በኖረበት ዘመን ስላደረገው መልካም ሥራ ሊከበር ቢገባው ይከበር፤ ሊመሰገን ቢገባውም ይመሰገን። ነገር ግን ሊመለከትና በልዩ ሁኔታ ሊወደስ አይገባውም። የሰውን ወሰን ማለፍና የእምላክን ስፍራ መያዝ ትልቅ እርግጥን ነውና !

ምዕራፍ ሰባት

ከእኔ በቀር ሌሎች አማልክት አይሁኑልህ

እግዚአብሔር በሲና ተራራ ለሕዝቡ ሕግንና ስርዓትን ያውቁና ይፈፅሙ ዘንድ ተናገራቸው። ከእነዚህ ሕግጋት በቀደምትነት የመጀመሪያውን ተራ ቁጥር ይዞ የሚገኘው

«ከግብፅ ምድር ከባርነት ቤት ያወጣሁህ እኔ ነኝ። ከእኔ በቀር ሌሎች አማልክት አይሁኑልህ።

በላይ በሰማይ ካለው፤ በታችም በምድር ካለው፤ ከምድርም በታች በውኃ ካለው ነገር የማናቸውንም ምሳሌ የተቀረጸውንም ምስል ለአንተ አታድርግ በሚጠሉኝ እስከ ሦስተኛና አራተኛ ትውልድ የአባቶችን ገጢአት የማመጣ በሚወዱኝ ትዕዛዜን በሚጠብቁ እስከ ሺ ትውልድ ድረስ ምሕረትን የማደርግ እኔ እግዚአብሔር እምላክ ቀናተኛ እምላክ ነኝና አትሰገድላቸው፤ አታምልካቸውም።» ዘፀአት 20:14

እግዚአብሔር የፈጠረውን ሰው በሚገባ ስለሚያውቀው ሊያመልካቸው የሚችለውን ነገሮች አስቀድሞ በማስታወቅ እንዳያመልካቸውም እንዳይሰገድላቸውም አዘዘው። በትዕዛዙም እነዚህ ነገሮች ሁሉ ተፈጣሪ እሱ ብቻ ግን ፈጣሪ መሆኑን እናያለን።

በላይ በሰማይ ካለው፡- መላእክት፤ የሚታዘዙለት አልፍ አላፋት

ሠራዊት፤ ፀሐይ፤ ጨረቃ፤ ክዋክብት፤ ወዘተ

በታች በምድር ካለው፡- ሰው፤ እንስሳት፤ ልዎት፤ ተራራ፤ ሜዳ ፤

ሽለቆ፤ ወዘተ

ከምድርም በታች በውኃ ካለው፡- እንስሳት፤ ዘንዶ፤ አዞ፤ አሳ፤ ወዘተ

እንግዲህ በእነዚህ ሦስት ክፍሎች ውስጥ ከተዘረዘሩት እና ካልተዘ

ረዘሩት በስድስቱ የእግዚአብሔር የፍጥረት ቀናት ያልተፈጠሩት ወይም በግዛቱ ሥር ያልሆኑት የትኞቹ ናቸው?

እግዚአብሔር እነዚህን ሁሉ ጠቅልሎ አታምልካቸው አትስገድላቸውም! በተጨማሪም ከእነዚህ ፍጥረታት የተቀረጸ ምስል ወይም የማናቸውንም ምሳሌ ለአንተ አታድርግ ብሎታል። ይህን በማድረግ ወይም ባለማድረግ የሚከተለውን በረከትና እርግማን በመቀጠል ሲገልፅም፡-

«እስራኤል ሆይ ሰማ! አምላካችን እግዚአብሔር (ያህዌ ኤሉሂም) አንድ እግዚአብሔር (ያህዌ) ነው። አምላክህን እግዚአብሔርን (ያህዌ ኤሉሂም) በፍጹም ልብህ በፍጹም ነፍሱህ በፍጹም ኃይልህ ውደድ።» ዘፃግም 6:45 (አዲሱ መደበኛ ትርጉም በኢንተርናሽናል መጽሐፍ ቅዱስ ማኅበር የታተመ)

እግዚአብሔር አምላክ አንድ አምላክ የማይሻር፣ የማይለወጥ፣ የማይተካ ዘላለማዊ ነው። ስለሆነም እርሱ በፈጠራቸው የእጆቹ ሥራ በሆኑት ሊሻር፣ ሊለውጥ ወይም ሊተካ በፍፁም አይቻልም።

በአዲስ ኪዳንም ስንመለከት ከይሁዳ ነገድ የሆነው አንበሳ፣ የነገሥታት ንጉሥ፣ ታማኝና እውነተኛ፣ ውዳሴና ክብር የሚገባው የዓለም ሁሉ አዳኝ የሆነው ኢየሱስ እንደሆነ እንረዳለን። ይህም ኢየሱስ ስለ እያንዳንዱ የሰው ልጅ ዘር ራሱን አሳልፎ በመስጠት ደሙን አፈለሰ። የሁላችንን በደልና የበደልን ቅጣት በመስቀሉ በመሸከም ሞታችንን ሞተልን። (ትንቢተ ኢሳይያስ ምዕራፍ 53) ሞቶ ከተቀበረም በኋላ የሞትን ኃይል አሸንፎ በመነሳትና በማረግ በአባቱ ቀኝ በክብር ይገኛል። ወደ ፊት በሕያዋንና በሙታን ሁሉ ላይ ሊፈርድ ተመልሶ ይመጣል።

ስለዚህ የሰው ልጆች ሁሉ እንድንበት ዘንድ እግዚአብሔር አብ ከላከው ከጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ውጭ ሌላ አዳኝ የለም።

ምዕራፍ ስምንት

ማጠቃለያ

በመፅሐፉ መቅደም ላይ እንዳሰፈርነው እንደ ኢየሩሳሌም የኮረብታ መስገሻ ሆኖ የተገለጸውን የራስ ተፈሪያንን እምነት ምንነት በአጭሩ ዘርዝረናል። ኢየሩሳሌም በእግዚአብሔር ፋንታ እንደ ተካው የጥጃ ምስል ዛሬ በአገራችን በአንድ ወቅት ንጉሥ የነበሩ ፍጹም ሰው የአምላክን ስፍራ በመተካት ይመለከታሉ።

በእሁኑ ሰለት የእምነቱ ተከታዮች ቁጥር በከፍተኛ ሁኔታ በዓለም ሁሉ በማደግ ላይ ይገኛል። ቀደም ሲል እምነቱ ደርሶበት ወደማያውቀው የአስያ ክፍል ዘልቆ በመግባት ቻይናውያንና ጃፓንውያን ራስ ተፈሪያን ሆነው ማየት የተለመደ ነገር ሆኗል። በአገራችን ኢትዮጵያ ደግሞ በተለይ ወጣቶችን የሚስብ ሆኖ መገኘቱ ለሁሉም ግልጽ ነው። ይልቁንም ደግሞ በውጭ አገር በሚኖሩት ኢትዮጵያውያን ላይ የበለጠ ተፅዕኖ እንዳለውም ይታወቃል።

በመቀጠል በእምነቱ ምክንያት ሊከሰቱ ከሚችሉ አንዳንድ ተፅዕኖዎች መካከል ተፅዕኖ ከደረሰባቸው ሰዎች ህያው ምስክርነት በጥቂቱ አቅርበናል።

እብደት

አንድ ወጣት ኢትዮጵያዊ የኮሌጅ ተማሪ በነበረበት ወቅት ስለነበረው ሕይወት ሲናገር እንዲህ ብሏል። ጫትና ሃሺሽ የምናጨሰበት ቦታ ነበር። እዚያ ቦታ የራስ ተፈሪያን ሰዎች ይመጣሉ። ምንም እንኳን የግል እምነቱን ክጀ የእነሱን እምነት ባልይዝም በሙዚቃው እማረክ ስለነበር የቦብ ማርሌን ፎቶ እቤቴ ሰጥፌዋለሁ። ብዙዎችም ከሃሸሽና ከሙዚቃው

ጋር በተያያዘ ምክንያት ከራስ ተፈሪያን ጋር ይተዋወቃሉ። ምንም እንኳን ካየኋቸው ብዙሃኑ ኢትዮጵያውያን ውስጥ እምነታቸውን ክደው መሉ በመሉ ባይገቡም እምነታቸውን ክደው የራስ ተፈሪያን እምነት ተከታይ የሆኑት ግን ወደ እብደት ሲያመሩ አይቻሉም ብሏል።።

በእንራችን በግልፅ በአዲስ አበባና በሌሎች ክልሎች የመሰብሰቢያ ስፍራዎች አሉዋቸው። በአ/አበባ ራስ ተፈሪያን መሰብሰቢያ ስፍራዎች አጠገብ የሚኖሩ ጎረቤቶች ሲናገሩ ብዙ ኢትዮጵያውያን ወጣቶች አብረው እንደሚካፈሉና በየሰብሰባውም የሚጨሰው ማሪዋና አካባቢውን ሁሉ እንደሚበክል ይናገራሉ።

መጠጥ

በእንድ የፕሮቴስታንት መሰብሰቢያ ቤተክርስቲያን አካባቢ በተከፈተ የራስ ተፈሪያን ምግብ ቤት የጋላ ክፍል ለመሰብሰቢያነት ይገለገሉበታል። ወደ ሰብሰባው መሄድ የጀመሩ /የተሰናከሉ/ የፕሮቴስታንት አባላት ወጣቶች ሲናገሩ «ማሪዋና ከወሰድን በጋላ አእምሮአችንን በጣም ስለሚቀለን ደስ በመሰኘት ብዙ መጠጥ ሳንሰክር እንጠጣለን» ብለዋል። ይህንንም እንደ አዲስ የጀብዱ ሥራ አድርገው ያወራሉ። ወደ ምን ዓይነት ተጨማሪ የሱስ ሕይወት እያመሩ ነው? ነገ ስንቶቹ እንዲህ ይሆኑ ይሆን? መጨረሻቸውስ ምን ይሆን?

ግብረ ሰዶም

በእንዳንድ ቦታዎች ከኃይለኛ አደንዛዥ ዕፅ መጠቀም በጋላ ብዙ ዎች ወጣት ወንዶች ልጆች ለግብረ ሰዶም መጋለጣቸውን ይገልጻሉ። የዚህ የግብረ ሰዶም መስፋፋት አንዱና ዋነኛው ምክንያት ይህ መሆኑ የአደባባይ ሚስጥር ነው። ዛሬ የሴት ልጅ መደፈር ብቻ ሳይሆን ለጋ የሆኑት ወጣት ወንዶች ልጆችም መደፈር አሳሳቢ ከሆነ ሰንበትበት ብላል። እግዚአብሔርን ለማወቅ ባልወደዱት መጠንና በእርሱም ፋንታ የተፈጠረውን

በማምለክ «... የእግዚአብሔርን እውነት በውሸት ስለሰወጡ በፈጣሪም ፋንታ የተፈጠረውን ሰላመለኩና ሰላንለገሉ...» አእምሮአቸው ለማይገባ ነገር አልፎ እንደተሰጠ መጽሐፍ ቅዱስ ይነግረናል። ይህ ደግሞ ግብረ ሰዶማዊ ሥራ እንደሆነ ከቃሉ አናገኛለን። «ሴቶቻቸውም ለባሕርያቸው የሚገባውን ሥራ ለባሕርያቸው በማይገባ ለወጡ፡ እንዲሁም ወንዶች ደግሞ ለባሕርያቸው የሚገባውን ሴቶችን መገናኘት ትተው እርስ በርሳቸው በፍትወታቸው ተቃጠሉ።» ከዚህ ግብረሰዶማዊ ተግባር የተነሳ ደግሞ የሚቀበሉት ቅጣት /ብድራት/ እንዳለ በዚሁ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል እንረዳለን።

«ስለዚህ እርስ በርሳቸው ሥጋቸውን ሊያዋርዱ እግዚአብሔር በልባቸው ፍትወት ወደ ርኩስነት አሳልፎ ሰጣቸው፤ ይህም የእግዚአብሔርን እውነት በውሸት ስለሰወጡ በፈጣሪም ፋንታ የተፈጠረውን ሰላመለኩና ሰላንለገሉ ነው፤ እርሱም ለዘላለም የተባረከ ነው አሜን። ስለዚህ እግዚአብሔር ለሚያስነውር ምኞት አሳልፎ ሰጣቸው፤ ሴቶቻቸውም ለባሕርያቸው የሚገባውን ሥራ ለባሕርያቸው በማይገባ ለወጡ፡ እንዲሁም ወንዶች ደግሞ ለባሕርያቸው የሚገባውን ሴቶችን መገናኘት ትተው እርስ በርሳቸው በፍትወታቸው ተቃጠሉ። ወንዶችም በወንዶች ነውር አድርገው በስህተታቸው የሚገባውን ብድራት በራሳቸው ተቀበሉ።» ሮሜ 1:24-27

እርግማን

የእርግማን መነሻዎች የተለያዩ ምክንያቶች ቢሆኑም ዋነኛውና አንዱ አምላክን በመተው ይልቁንም አምላክን በመተካት የሚመጣ ነው። «ከእኔ በቀር ሌሎች አማልክት አይሁኑልህ እርግማንን እስከ ሦስተኛና አራተኛ ትውልድ የማመጣ ነኝ።» ዘፀአት 20: 3-5 በማለት እግዚአብሔር ለሕዝቡ አስቀድሞ ተናግሯል።

እርግማን በተለያዩ መልክ ይገለጻል። እስራኤላውያን እግዚአብሔርን

ትተው ሌሎች አማልክትን ባመለኩ ጊዜ የተለያዩ እርግማኖች ደርሰውባቸዋል። ከነዚህም መካከል ከአገራቸው በከፍተኛ ሁኔታ መፍለስ፣ ሰይፍ፣ ረሀብ፣ የምድር ፍሬ አለመስጠት፣ ቸነፈርና የመሳሰሉት ናቸው።

→ ሰይፍ፡- ከሌሎች አገሮች በሚነሳ ጦርነትና አንዳንዴም በእርስ በርስ ጦርነት ይገልጻል።

→ ረሀብ፡- ከሚገለጥባቸው አንዱ ድርቅ ሲሆን እግዚአብሔር ራሱ ዝናብ እንደሚከለክልም ከመጽሐፍ ቅዱስ እንረዳለን።

→ ቸነፈር፡- በበቀሉ ቡቃያዎችና አትክልቶች የሚከሰት ሲሆን የመጉዳት ባሕርዩ ጠንካራ ነው።

→ የምድር ፍሬ አለመስጠት፡- ከሚያሳዝኑት የእርግማን ዓይነቶች አንዱ ነው። ምክንያቱም ምድሪቱ አረንጓዴነትዋ እንዳለ ሆኖ ነገር ግን የሚበላ ፍሬ አለመገኘቱ ነው።

ዛሬ በዓለማችንም ሆነ በአገራችን ኢትዮጵያ መሰል ችግሮች ያጋጥሙናል። የእነዚህ ነገሮች መነሻ መንፈሳዊ ሊሆን ይችላል ብሎ ማሰብ እንደ መጽሐፍ ቅዱስ አካሄድ ትክክል ነው። ታዲያ ለምን ችግር የሚፈጥሩ ነገሮችን ቸላ እንላለን? በተጨማሪም ባለው የባዕድ አምልኮ ላይ ሌላ በመጨመር በእግዚአብሔር ፊት የከፋን ሥራ ለምን እንሠራለን? ለምሳሌ፡- ባለው የራስ ተፈሪያን እምነት የጦብ ማርሌን አጽም ለማምጣት ማሰብ ለእምነቱ መፋፋም ምክንያት ከመሆኑም በላይ ባለው የባዕድ ኮረብታ መስገጃ ላይ የአሼራ ምስል የመጨመር ያህል ነው።

የራስ ተፈሪያንን የእምነት መሠረት ብቻ በመግለጽ ድርጊታቸው ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋ ምን ያህል የሚቃረን መሆኑን ማየት ይቻላል።

ነገር ግን ለብዙ ዘመን የኢትዮጵያ መለያ የሆነው የክርስትና ሃይማኖት መሠረት መጽሐፍ ቅዱስ ስለሆነ ከዚያ አቅጣጫ ልንመለከተው ተገደናል። የክርስቲያን ደሴት በመባል የምትታወቀው ኢትዮጵያ ይህ ቁጥሩ በዓለም ደረጃ እየጨመረ የመጣው እምነት መነሻም መስፋፊያም መሆንዋ ከእውነተኛውና ዘላለማዊ ከሆነው ከእግዚአብሔር እምላክ ከጌታችንም ከኢየሱስ ክርስቶስ አዳኝነት ሌላ አምልኮ ማስፋፋት ይሆናል። በመሆኑም ይህንን እምነት መቀበልና ማስተናገድ መንፈሳዊ ተልዕኮ አለው።

ማሳሰቢያ

ይህች መጽሐፍ የጃማይካን ሕዝብ ወይም የጥቁርን ሕዝብ /ወንድሞቻችን/ በመጥላት ወይም በማጥላት የተጻፈች ሳይሆን ይልቁን ይህን ሃይማኖት ለሚከተሉ ኢትዮጵያውያንም ሆኑ ሌሎች ጥቂሮች እውነቱን በማስረዳት መንገዳቸውን እንዲያስተካክሉ ለማሳሰብ ነው። በተጨማሪም የኢትዮጵያዊነትን ወኔ ለማሳካት ፈልገንም አይደለም። ነገር ግን እንደውም ብዙ ዘመን አብሮን የነበረውንና ጤናማ የመጽሐፍ ቅዱስ መሠረት ያለውን የአብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ አንድ አምላክ እምነታችንን የሚንድና በኢትዮጵያዊነት ወኔ ስም የተሰፋፋውን እምነት ጠንቅቀን እንድንለይና ለነበረው የመጽሐፍ ቅዱስ እምነታችንና ኢትዮጵያዊ ባሕላችን ታማኝ እንድንሆን ለማድረግ ነው።

ዋቢ መጻሕፍት

1. Barrett, L. Rastafarians: The Dreadlocks of Jamaica. Jamaica: Sangster's book store. 1988.
2. Chevannes, B. Rastafari: Roots and Ideology. Syracuse: Syracuse University press. 1994.
3. Chevannes, B. Rastafarian and other Africa-Caribbean Worldviews. New Jersey: Rutgers University Press. 1998.
4. Clark, p. Black Paradise: The Rastafarian movement. San Bernardino: Borogo Press. 1994.
5. Owens, J. Dread: The Rastafarians of Jamaica: London: Heinemann Press. 1979.
6. Timothy, W. Catch a fire: The life of Bob Marley: Omnibus Press. 1983.
7. Rastafarianism: An Overview <http://home.Computer.html>,
8. Rastafarianism <http://religiousmovements.lip.virginia.edu./nrms/rast.html>
9. The Rastafarian Religion <http://www.aspects.net/~nick/religion.htm>
10. Rastafarians <http://www.africana.com/ttolo>
11. The Rastafari movement in Jamaica. Its millennial aspect Simpson, George 1962, The Hague mouton & CO.
12. Sylvia L. Thupp (ED) millennial Dreams in Action Essay In comparative study. Comparative studies in society & History, supplement 11.
13. The Rastafari movement in Kingston, Jamaica, Smith M.G & others. University of West Indies, Institute of social & economic Research 1960.
14. Rastafari culture of resistance by Horace Campbell, The Journal of the institute of race relations & the transnational institute vol.22 1980
15. The Rastafarians, the Dreadlocks of Jamaica by Leonard E. Varrett London, Heinemann 1997.

WHO IS EECMY ?

Ethiopian Evangelical Church Mekaneyesus (EECMY) is the second biggest Christian denomination in Ethiopia next to the Ethiopian Orthodox church with more than 4 million members (spread over 5000 established congregations) led by 2930 Evangelists and Pastors.

CONTENT OF THE BOOK

The content of this booklet was compiled after consultations with different Ethiopians intellectuals from various denominations including medical doctors, lawyers, theologians, book authors and peoples who wrote their University graduation thesis on Rastafarianism.

The following statements about :

ETHIOPIA, ETHIOPIAN KING & ETHIOPIAN PEOPLE

summarize the position (in contrast to Rastafarian beliefs) of 99.99% Ethiopians following observations and unofficial pollings in the last 38 years since the first Rastas settled in Ethiopia :

1. Ethiopian king Haileselassie is a mere mortal person and not God.
2. Ethiopia is just a nation among the nations and not the promised land / Zion where Rastas need to return to.
3. Ethiopians are not special or chosen people but just normal African people

COMMENT

Though EECMY took the first initiative to boldly take stand against the Rastafarian beliefs all churches in Ethiopia have the same stand towards Rastafarianism. EECMY is to be commended for this.

Editors